

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Atsigręžė jau nuo pasekmių mėsos bombos garsus Maskolijos ministerių perdėtinis Stolypin ir pradėjo saviskai darbuotis. Jis daugely vietų pailgino ant želių metų karės stovį, bet niekur jo nepanaikino.

Visuose didesniuose miestuose, žinoma su pritarimu ir ant paliepimo Stolypino policija darė ir daro dar kratas po namus; ir nors paprastai nepasiseka nieko svarbaus užtikti, areštuoją daugybę žmonių. Laikraščiams uždrausta rašyti ką nors ministerių perdėtinui nepatinkančio. Nors reakcija visiemis ir akis puola, bet Stolypin, pasikalbėjimuose su svetimų laikraščių korespondentais, stengiasi įkalbėti, kad jis nemislyja griebtiesi ne keršto, ne reakcijos. Nors jis savo darbuose jau pralenkė garsų savo laike, bombos sudraskytą vidaus dalykų ministerį Plehve, jis svetimų laikraščių korespondentams stengiasi įkalbėti, jog net pasielgime su anarchistais jis nemokės jiems tuom pačiu, bet bus juos tėviskai. Turbut išsiųsdamas želus pulkus neistiekimų, gal visai nekalbėti žmonių i Siberiją ar i Archangelosko guberniją, kimdams i kalėjimus, o jau tuos, kurie ištiko kokiū nors būdu prasizengė, — ant kartuvių? Tai mat, sulyg Stolypino nuomonės, yra tai tėviskas baudymas mažų vaikų! Tai kasgi, sulyg tos pačios nuomonės, vadinasi žiaurumu? Turbut prasmės to žodžio caro ministeris visai nesupranta?

Neperaina beveik tos dienos, kad nesušaudentų arba nepakartų po kelis ar kelias dešimtis kareivių dalyvavusių kareivių sukilimuose.

Kad kareivių ir žmonių sukilimai dėlto neišdils, abejonės nėra, kadangi daugelis svarbių priežasčių juos palaikys, o randas neįstengia ir, turbūt, neįstengs jas pašalinti. Vietoj stengtiesi pašalinti priežastis žmonių sukilimų, randas griebiasi visai ko kito: jis visokiais tamsiais darbais, intrigomis stengiasi maišyti palaikyti, drumsti vandenį, kadaug tokiame greičiau galima žuvis i biurokratijos tinklą suvartyti. Tame jam padeda dykai, ar gal už pinigų, visoki niekšai ir tikri, ar netikri reakcijos pasekėjai ir fanatikai. Tame nieko įstabaus nėra, kadangi nauji idealai neišnaikina umai senųjų, netikę senieji, nors jie būtų niekiausi, nyksta labai palengva, ypač jeigu prie senųjų pritaikytos ir tiesos turinčios neva daboti tvarka, teipgi dora, net Dievo garbė ir jo prisakymai. Maskolijoje per amžių eiles garbinamas buvo carų despotizmas ir biurokratijos valdžia, prieš tą koaliciją žmonės ne lupų negalėjo atidaryti, nes tą jiems draudė ir viespataujanti dora ir tikėjimas ir tiesos su rūjomis policijos ir zandarų. Neįstabu, jeigu su pagelba tokių įnagių per amžių eiles palaikomi idealai galėjo kokią, kad ir mažą saują fanatiškų pasekėjų

išdirbti ir apart nedorų biurokratų, ypač kad fanatikai paprastai neprotauja, jie tiki vienam, ką kiti jiems įkalbė, savo nuomonių neturi. Toki fanatikai buvo ir yra visur, jie, be abejonės, yra ir Maskolijoje. Tuos tai fanatiškus pasekėjus senų idealų dabar ir sunaudoja caro valdžia savo tamsiems mieriams; prie jų prisideda dar tulas skaitlius tokių, kuriems po sparnu senosios valdžios buvo gerai, kurie po jos globa turėjo gerus laikus, geresnius negu kur nors kitur.

Tie fanatikai ir nedorėliai šiandien dar bando tarnauti randui ir remia jie jo mierių, nors daugumas, be abejonės, visai nežino, kur randas veda visą Maskoliją. Su jų fanatiškų pagelba randui pasisekė parengti pietinę Maskoliją ir Baltostogę žydų skerdynes. Jam teipgi pasisekė supindyti armėnus ir totorius ant Kaukazo. Iš jų fanatiškų ir visokių niekšų rando organizuojamos „juodosios šimtinės“, kurias kaip kur pasiseka randui stūsti ant inteligentijos ir visų protaujančių žmonių. Ten vienok, kur griuva sena tvarka, su tokiais pagelbininkais randas nieko gero, pastovaus sutverti negali. Kur kur pasiseka randui stūsti ant inteligentijos ir visų protaujančių žmonių. Ten vienok, kur griuva sena tvarka, su tokiais pagelbininkais randas nieko gero, pastovaus sutverti negali. Kur kur pasiseka randui stūsti ant inteligentijos ir visų protaujančių žmonių. Ten vienok, kur griuva sena tvarka, su tokiais pagelbininkais randas nieko gero, pastovaus sutverti negali.

Tuom tarpu politiškos užmuštos siekia vis daugiau svarbių caro tarnų. Pereitą savaitę Varšavoj likosi nužudytas vienas iš svarbesnių caro tarnų, jenerolas Lelarskij. Laidojant kūną ant stačiatikių kapinių, bemazo neužgimė tikras mušis minčių su caro kareiviais. Žinoma, Varšavoj būtų užgimė baisus kraujo praliejimas, kurie būtų atsiliepę ant visos Lenkijos, o gal ant visos Maskolijos, kadangi su caro valdžios kovojančius lenkus, be abejonės, būtų parėmę ir tikros Maskolijos žmonės, netum nedaro: skaitlių revoliucionierių nužudytų rando tarnų reikia skaityti šimtais, daugiausiai pavieniais tukstentais, už tai rando neteisybių aukas, drange su išgintais iš gintinio krašto ir sėdinčiais kalėjimuose, reikia skaityti šimtais tukstentų. Antai vien Maskvoj nuo caro kareivių kulų žuvo su viršum 20000 žmonių. Toks darbas šaukiasi atmonijimo ir už nedorus darbus revoliucionieriai rando tarnams atmonija bomboms ir revoliucijų kulkomis. Jeigu čia reikia kam susiprasti ir liautiesi nedoros naminės karės, tai čia privalo daryti randas, o tasys nusiramys žmonės, užstos gerovė, išnyks maištai lygiai kariumenės, kaip ir žmonių. Senoji, netikus, teip ilgai skriaudusi žmones tvarka nesiduoda ilgiau palaikyti, kadangi ji nieko gero duoti neįstengia, o to gero labai reikia nuraminimui žmonių. Svarbių reikalų begalo yra daug, jų įvykdyti negalima vienais viliojimais ir neįspildomais pažadėjimais. Reikia darbu, o ne viliojimu, o tų darbų Stolypino viliojimuose ir melagų

stėse nematyti, nors jų labai reikia, reikia kad jis bent nestabdytų doresniųjų darbų, bet jis nė to nedaro. Jei gu randas nieko žmonių labui nedaro, bet vien juos paūčioja, tai jo vietą turi užimti kiti, doresni už jį.

2 d. rugsejo Maskvoj susirinko delegatai žemiškų įstaigų 22 gubernijų apkalbėti, kaip gelbėti badą kenčiančius gyventojus, kadangi randas, imantis net privatių šelpų aukas, apie badą kenčiančius nesirupina, priešingai, net privatiškų aukantųjų sudėti iš geros valios pinigai paskęsta caro urėdinių kišeniuose. Susirinkę, tarp kurių buvo ir rando šalininkai, kaip antai: kunigaikštis Lvov ir Šipov, išreiškė nuomonę, jog reikia, kad sušelpimui baduolių randas paskirtų mažiausiai 75 milijonus rublių. Badas ir tai bausis, pasiekę gyventojus 7 gubernijų; jis vienok vėliau pasieks ir daugitų žmonių, išsiplatys ir ant kitų gubernijų. Kadangi randas nuo žmonių emė vien pinigų, kurie skendo caro tarnų kišenių, tai žmonių labui nieko neliko. Dabar todėl jis nei baduolių sušelpiti negal, nėra iš kur imti pinigų: Maskolijoje didžuturčiai perkėriuvai seni idealai, ten griuvą paprastai ir prie jų pritaikytą senoji tvarka. Jeigu randas nesinaudotų iš ginklų, kariumenės ir kariškų sudų siūnčiančių ant kartuvių pulkus neistiekimų, prieš jo tarnus nereiktų revoliucionierių ramsiūnė bombų, sena netikus, nieko gero žmonėms duoti negalinti tvarka pati išnyktų, atiduotų vietą naujai. Jeigu randas prieš teisybę, geresnės tvarkos reikalaujančius žmones, vartoja karabirus, kulkasvaldžius, tai ir tiems nieko daugiau nelieka, kaip griebtiesi atakančio ginklo — bombų, revoliucijų ir peilių. Revoliucionieriai vienok žudo tik niekiausius rando tarnus, labiausiai skriaudžiančius žmones ir jų šnipus, randas gi žudo kaltus ir nekaltus, skirtumo nedaro: skaitlių revoliucionierių nužudytų rando tarnų reikia skaityti šimtais, daugiausiai pavieniais tukstentais, už tai rando neteisybių aukas, drange su išgintais iš gintinio krašto ir sėdinčiais kalėjimuose, reikia skaityti šimtais tukstentų. Antai vien Maskvoj nuo caro kareivių kulų žuvo su viršum 20000 žmonių. Toks darbas šaukiasi atmonijimo ir už nedorus darbus revoliucionieriai rando tarnams atmonija bomboms ir revoliucijų kulkomis. Jeigu čia reikia kam susiprasti ir liautiesi nedoros naminės karės, tai čia privalo daryti randas, o tasys nusiramys žmonės, užstos gerovė, išnyks maištai lygiai kariumenės, kaip ir žmonių. Senoji, netikus, teip ilgai skriaudusi žmones tvarka nesiduoda ilgiau palaikyti, kadangi ji nieko gero duoti neįstengia, o to gero labai reikia nuraminimui žmonių. Svarbių reikalų begalo yra daug, jų įvykdyti negalima vienais viliojimais ir neįspildomais pažadėjimais. Reikia darbu, o ne viliojimu, o tų darbų Stolypino viliojimuose ir melagų

Tuom tarpu politiškos užmuštos siekia vis daugiau svarbių caro tarnų. Pereitą savaitę Varšavoj likosi nužudytas vienas iš svarbesnių caro tarnų, jenerolas Lelarskij. Laidojant kūną ant stačiatikių kapinių, bemazo neužgimė tikras mušis minčių su caro kareiviais. Žinoma, Varšavoj būtų užgimė baisus kraujo praliejimas, kurie būtų atsiliepę ant visos Lenkijos, o gal ant visos Maskolijos, kadangi su caro valdžios kovojančius lenkus, be abejonės, būtų parėmę ir tikros Maskolijos žmonės, netum nedaro: skaitlių revoliucionierių nužudytų rando tarnų reikia skaityti šimtais, daugiausiai pavieniais tukstentais, už tai rando neteisybių aukas, drange su išgintais iš gintinio krašto ir sėdinčiais kalėjimuose, reikia skaityti šimtais tukstentų. Antai vien Maskvoj nuo caro kareivių kulų žuvo su viršum 20000 žmonių. Toks darbas šaukiasi atmonijimo ir už nedorus darbus revoliucionieriai rando tarnams atmonija bomboms ir revoliucijų kulkomis. Jeigu čia reikia kam susiprasti ir liautiesi nedoros naminės karės, tai čia privalo daryti randas, o tasys nusiramys žmonės, užstos gerovė, išnyks maištai lygiai kariumenės, kaip ir žmonių. Senoji, netikus, teip ilgai skriaudusi žmones tvarka nesiduoda ilgiau palaikyti, kadangi ji nieko gero duoti neįstengia, o to gero labai reikia nuraminimui žmonių. Svarbių reikalų begalo yra daug, jų įvykdyti negalima vienais viliojimais ir neįspildomais pažadėjimais. Reikia darbu, o ne viliojimu, o tų darbų Stolypino viliojimuose ir melagų

Varšavoj pasitaiko vis tauriau užpuolimai ant policistų. 2 d. rugsejo likosi ant gatvių užmušti du policistai. Užmušėjai pabėgo. Kadangi policistų algos mažos, tai Varšavoj policijoj tarnauja daugiausiai lenkai, iš maskolij gi tik toki, kokiems Maskolijoj nėra vietos, taigi niekiausi, tankiausiai negražiais darbais Maskolijoj susiteršę.

Ant salos Sachalino, kurio pietinė pusė perėjo japonų savastin, dabar, paženkliniui rubežiaus, susirinko maskolij ir japoniečių komisoriai.

Maskolij laikraščiuose skundžiasi, buk japoniečiai medžioja ant bobų ir jurių šunų prie krantų Priblovo salų. Bet sulyg sandaros

traktato, padaryto Portsmouthe, japoniečiai turi tiekti daryti, maskolijai ne bet jis nė to nedaro. Jei gu randas nieko žmonių labui nedaro, bet vien juos paūčioja, tai jo vietą turi užimti kiti, doresni už jį.

Del padaryto Portsmouthe traktato užgimė dabar gana svarbus nesutikimai tarp Japonijos ir Amerikos ir kitų vedančių prekystą Mandžurijoje kraštų. Japonija pasižadėjo nestabdyti ypatiskais muitais prekybos kitų kraštų Mandžurijoje, dabar nesiskubina tą pažadėjimą pildyti. Ant protestų Amerikos rando, Japonija atsakė, kad ji noriai visiems kraštams pripažys po jos įtekme esančioj Mandžurijos dalyj lygias tiesas prekybos reikaluose, jeigu tik tą pati padarys Maskolija šiaurinėj Mandžurijoje; Maskolija vienok nesiskubina pildyti savo pažadėjimą, todėl tą daryti i Japonija nelaiko savo pareiga. Gal Amerika pakels protestą ir prieš Maskolijos neatsakantį sutarimui pasielgimą.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

Vilniaus mieste nuo 29 d. liepos, iki 6 d. rugpjūčio, tiek žmonių sirgo limpančiomis ligoms: šiltine sirgo 4, pilvo šiltine 3, paprastais raudais 8, skarlatina 16, difteritu 6, cholera 1 ir krūvinąja 4, o iš viso 42 žmogus.

Buddos tikėjimo išpaizintojų Kauno gubernijoje yra apie 90 žmonių; Vilniaus — 5; kitose gi Lietuvos gubernijose — tik po kelis žmones. Yra buddistų kazokų ir, dragunų tarpe. Pagal vilsianų manifestą, apie tikėjimo laisvę, buddistams dabar leista nešiotis su savim Buddos paveiklą, kas pirma buvo aštriai užginta.

„Kur. Lit.“ praneša, kad siūnčiamus i vietinius viešbučius ir cukernius užsienio laikraščius pradėjo cenzuruoti. Paveiklus ir strapičius cenzura tankiai užtapa juodu dazu, o kitą kartą iškerpa kaip-kurias laikraščio vietas.

„Viln. Žin.“ redakcija, 8 d. rugpjūčio, rašo, gavusi iš Peterburgo nuo savo korespondento telegramą lietuviškoje kalboje apie dumos atstovą Michailčenko sušaudymą ir apie Peterburgo socialdemokratų komiteto suėmimą.

Tokiū būdu netik Peterburge, bet ir visose pašto-telegrafo kontorose tųstų būti priimami telegramai lietuvių kalboje.

Kadangi pareina žinios, kad kaip-kuriose Vilniaus ir Lydos pavietų vietose vilkai padarė sodiečiams daug nuostolių, tai Vilniaus medžiotojų draugija artimiausiame laike ketinanti surengti vilkų gaudymą.

Pastarosiomis dienomis policija darė kratas pas daugelį iš Pagirio geležinkelio valdybos tarnaujančių, bet tankiausiai, nieko priešingo neustikdavo.

Vidaus dalykų ministeris leido daktarams žydams iki laiko apsesti kaimo daktarų vietas Vilniaus gubernijoje. Dirbanti prie karės mini-

sterijos komisija apie Rusijos kariumenės buvį pagerinimą išsitarė, kad oficieriams liuosams nuo pareigų pildymo laike galima leisti dėti ir civiliskus rubus. Kareivių šioji palengvėnybė nepaliecia. Užtai kareiviai kasmetą busi paleidžiami mėnesiui laiko namon. Jeigu kurį metų kareivių negalima bus paleisti, tai kitą metų jie busi paleisti jau 2 mėnesiams laiko.

„V. Ž.“

Ateina žinia, kad žinomas mūsų artistas-kompozitorius P. M. Petrauskas užbaigė partitūrą originalinės Žemkalnio melodramos „Birutės“ ir prisiuntė gaidas „Vilniaus Kanklėmis“ rolių išdalinimui. Instrumentavimas jau pradėtas.

Tokiū būdu mūsų jaunutė scena gavo dar vieną naują, istorišką, originalią veiklą, kurį tikimės jau šį rudenį, teatro sezonui prasidėjus, pamatyti ant lietuviškos Vilniaus scenos.

„Svob. Slov.“ girdėjo, kad Vilniuje ketinama leisti savaitinį baldgudžių kalboje laikraštį.

8 d. rugpjūčio, policija darė kratas šiose vietose: Kijevo gatvėje Tilkenbero namuose pas kurpių Trockį ir kalėjimo skersgatvyje namuose Nr. 7, pas Joselį Kacevą, pas kurį netik ką nieko nerado, bet dar nerado pado Kacevo, kadangi jis nei viename iš 3 kalėjimo skersgatvių negyvena ir negyveno.

Naktį 8 d. rugp., iš Šv. Jokubo ligonbučio pabėgo jurininkas nuo šarvuotaičio „Georgij Pobiedonoscev“ Aleksejev, pasmerktas 5 metams laiko i areštantų rotą ir politiškas suimtas i Litvonavičius.

Vid. dalykų ministeris paliepė gubernijos valdybai ištirti medegiskąjį atsarginių kareivių buvį, o teippat ir užmuštųjų atsarginių šeimynų padėjimą, kad galima būtų suteikti jiems pašalpą iš lėdo.

9 d. rugpjūčio sustraikavo Lipskio dirbtuvės alans vežėjai ir apreiškė eilę ekonomiskų reikalavimų.

Gyvenantis Varšavos mieste p. J. M. Vagonis lietuvių ketina įsteigti Vilniuje siučių akademiją, tai busianti vienintelė šios rūšies įstaiga visoje Rusijos valstybėje.

Karės vyriausybė ketinanti dar trumpinti kareiviavimolai laiką kareiviams ir laivyno jurininkams.

Teip, pajudintas klausimas apie visuotino kareiviavimo sutrumpinimą. Kareiviauti, kaip žinoma, dabar reikia kariumenėje 3 metai ir atsargoje 15 metų.

Ketinama atsargos tarnystę numazinti 3 metais. Tačiau kol šitas klausimas dar neįsiskintas, tas prideris nuo to, kiek dabar kariumenė turinti atsargos kareivių.

Iš Kauno.

24 d. liepos, apie 10 valandą vakaro, vienas oficierius pamatė kelis žmones bestovint ir tarp savęs besikalbant. Išgirdęs tokius žodžius: „Me, dragunai, jums nepadėsime“, oficierius prieš

jo arčiau ir išvydo du kareivius ir tris prašaliečius. Oficierius paklausė: „kam čia susirinkote?“ Tuomet vienas prašaliečių mėgino iš užpakalio oficierių nutverti, bet oficierius sudavė jam kauliuvą. Po to visi trys amė bėgti. Kareiviai pradėjo ginties. Du spėjo i vežimą išokti, užpakalinis iš revoliucijos šaudydami. Trečijį kareiviai buvo nutvėrę už rankų, bet ir šis išspruko, palikęs kareiviams švarką. Apie tą atsitikimą buvo pranešta policijai.

Agrariški sukilimai Senapiles paviete nutilo. Kaip kurie valstiečių reikalavimai išpildyti, kaip antai: gavo didesnę uždarbio kainą. Sukilo dabar Kauno gubernijos valstiečiai. 14 d. liepos Kaunan atveža daug suimtų, tarp jų yra 15—16 metų vaikai.

Iš Telsių.

Neseniai Kartėnų valsčiaus raštinėje buvo pavogta 905 rb. 93 kap. valsčiaus pinigų; o ant rytojaus raštininko padėjėją Preksą žmonės rado by kaip pakartą, bet dar gyvą. Jisai pasakė, kad kambarin pro langą buvo įlindę plėšikai, kurie jį ir pakorė. Jokių pasmaugimo ženklų ant jo kaklo nebuvo. Visi daiktai kambarėje buvo ant savo vietos. Buvo numanyta, kad raštininko padėjėjas buvo tikrai pakorėjęs mūdė. Policija emė pinigų įsekti jo bute ir kieme.

Geraį pajieskojus, buvo rasta 806 rubliai blekinėje skrynuteje žemėje įkasti; 97 rb. 25 kap. buvo rasta Preksa daiktuose. Jisai yra suimtas, nors nepasisako buvęs kaltas („Kov. Tel.“). Kas žino, ar nėra tankiai monopoliai teippat išvagiati, kaip tas valsčius: juk ne kartą laikraščiuose skaitome, kad pardavėjas ar pardavėja net spėję policijos pašaukti, kaip plėšikai išbėgioję.

Kalvarija, Telsių pav.

Po davatkas plusta daug juodasimčių proklamacijų, kaip antai „Socialistai ir masonai didžiausi mūsų neprieteliai“. Pasirodė, kad tą apvietimą tarp davatkų platinia vietinis kamendorius Kiekviena, nusipirkusi už 5 kap., turį perskačiusi, kitiems atiduoti. Vargšas iš kalio neriasi, norėdamas apšviesti tamsuolius, kad būtų ištikimomis avelėmis, kad vilnas kerpamos nesispardytų.

„L. U.“

Iš Kamajų, Zarasų pav.

Koksių sodžių nežinoma kas pavogė 3 arklius. Pasakė kalbos, kad Kamajųose arkliai yra. Koksių vyrai suėjo i miesčiukų pasiteirauti. Bet žemsargiai, pamatę vyrus (buvo apie 30), nė vieno žodžio nepatė, pradėjo šaudyti. Vienas vaikas, metų 20, liko ant vietos nušautas. Kiti keli sužeisti. Liepos 24 d. nušautasai vaikas tapo iškiliu kalvimi perdem ekonomiskai, vadinasi toki, kad pagerėtų gyvenimas. Niekur nerūdė, kad būtų dvarų darbininkai pareikalavę, idant ponas mokyklą vaikams įtaisytų. Tokio reikalo ir neįjaucia.

paskutiniuos metais maudėsi... Ji valandos negali išbūti be žmonių nekalto kraujo. Bet jau artinas teismo valanda... juodi debesys jau rengias... Nebeužligo ir perkunija su dundės.

Iš Ramigalos.

Ramygalos (Panevėžio apskr.) aplinkėje prasiplatino negražių rašpalaikių, teip antai: „Didžiausi mūsų neprieteliai socialistai ir masonai“, „Žydai mūsų nori praryti“. Tie raštai kelia sodiečių neapykantą prieš žydus ir inteligentus, kuriuos vadina socialistais. Mūsų sodiečiai dar negali atskirti apšviesto lietuviuo nuo socialisto. Jų nuomone, tas socialistas, kas skaito laikraščius. Kas platina tokius nepadorius raštus, dar nesusekiau.

„L. U.“

Iš Suvalkų gub.

Straikai dvarų darbininkų Suvalkų gub. jau pačioj rugpjūtės pradžioj buvo apėmę Pakauinės dvarus, bet matomai buvo menkai sutaisyti ir permažai agitatorių palaišomi, ir todėl nepuikliausiai nusisekė. Darbininkai daugelį vietų laimėti laimėjo, bet nepodaug; po 2 rublį ir po puskartį javų (16 gorių). — Dabar prieš Šv. Oną, apie 23 d. liepos, dvarų straikai, kur kas plačiau užsiėmė ir apėmė lietuvių gyvenamuosius apskrčius.

Keliuose dvaruose straikavo — dar negalima pasakyti, bet vis dėlto bus jųjų apie 40—50. Pereitais metais irgi buvo persitursi straikų vilnis per Suvalkų gub. dvaimtas, nors nepasisako buvęs kaltas („Kov. Tel.“). Kas žino, ar nėra tankiai monopoliai teippat išvagiati, kaip tas valsčius: juk ne kartą laikraščiuose skaitome, kad pardavėjas ar pardavėja net spėję policijos pašaukti, kaip plėšikai išbėgioję.

Po davatkas plusta daug juodasimčių proklamacijų, kaip antai „Socialistai ir masonai didžiausi mūsų neprieteliai“. Pasirodė, kad tą apvietimą tarp davatkų platinia vietinis kamendorius Kiekviena, nusipirkusi už 5 kap., turį perskačiusi, kitiems atiduoti. Vargšas iš kalio neriasi, norėdamas apšviesti tamsuolius, kad būtų ištikimomis avelėmis, kad vilnas kerpamos nesispardytų.

„L. U.“

Iš Kamajų, Zarasų pav.

Koksių sodžių nežinoma kas pavogė 3 arklius. Pasakė kalbos, kad Kamajųose arkliai yra. Koksių vyrai suėjo i miesčiukų pasiteirauti. Bet žemsargiai, pamatę vyrus (buvo apie 30), nė vieno žodžio nepatė, pradėjo šaudyti. Vienas vaikas, metų 20, liko ant vietos nušautas. Kiti keli sužeisti. Liepos 24 d. nušautasai vaikas tapo iškiliu kalvimi perdem ekonomiskai, vadinasi toki, kad pagerėtų gyvenimas. Niekur nerūdė, kad būtų dvarų darbininkai pareikalavę, idant ponas mokyklą vaikams įtaisytų. Tokio reikalo ir neįjaucia.

Pernai metais apskelbus

vyriausybė paliepiama, kad daugelis varžomųjų dėl tikėjimo įstatymų panaikinta, Lietuvoje ir šalinuose Baltarusijos ir Lenkų žemės kraštuose daug unijotų perėjo katalikų tikėjimą. Kaip kur net visos parapijos išnyko ir reikėjo cerkves uždaryti. Todėl ne vienoje vietoje labai sumažėjo cerkvių pelnas. Minėtuose kraštuose, kaip rašo laikraščiai, turėjo cerkves 360,000 mažiau pelno, negu seniau būdavo; dėl to priežasties daug cerkvių nebuvę galima pataisyti. Kad ir toliau taip nenuitktų, Sinodas (teip vadinasi vyriausioji cerkvių valdyba) prašo pridėti dar 300,000 rublių Lietuvos, Baltarusijos ir Lenkų žemės cerkvių reikams.

L. U.

Is Trostėnų, Gard. gub.

Valstiečiai sukilo. Kerta valstijos miskus ir suveža pas save javus nuo žemėdžių laukų. Atsitinga susirėmimai su žemsgariais.

Is Rygos.

Pastaruoju laiku bruždėjimas mieste kaskart vis didinasi. Laukiamas yra visuotinis streikas. Darbininkų padėjimas sunkus. Bedarbių daugybė. Bedarbiai, kurių padėjimas kaskart vis eina blogyn, apskelbė, kad miesto valdyba nesirūpina jų gerove ir neduoda jiems visuomenės darbų, todėl jie kviečia visus darbininkus prie visuotinio streiko. Kaip kuriose miesto dalyse darbininkai sulaukė tramvajų ir reikalavo, kad tramvajų tarnaujantie prisidėtų prie streiko, ką pastarieji ir išpildė. Susitraikavo uosto darbininkai. Kaip kurie garlaivių savininkai norėjo įkrauti garlaivius, bet nepasisekė. Pradeda streikuoti ir fabriko darbininkai ne tik mieste, bet ir priemiesčiuose.

Streikas eina ramiai; jokių susirėmimų nėra su policija, nėra su kariūnėmis nebuvo. Streikuoją teip pat ir spaudininkai.

Kasdien už miesto atsibūva skaitlingi mitingai.

Nors streikas prasidėjo dėl ekonominių reikalavimų, tačiau, galima tikėtis, pavers į politiška.

Is Minsko.

Karės vyriausybė išvengti kareivių riaušiams ateinančiame laike, paliepė kariūnėms dvasiškaiems tankiai lankytis kariūnėms lageriuose ir aiškinti ten kariūnėms jų pareigas ir prisiegi carui ir tėvynei.

Išsiaiškina, anot „Birž. Ved.“, kad Kronštado garnizono kareivių sukurstė, daugiausiai kursistokos, kurios agitacijos tikslui aukavo save, pastodamos dagi į kekšynus.

„Taisyklių“ stoka.

Viršausis manifestas nuo 17 d. spalio suteikė, aiškiau, pažadėjo sujungusius Rusijos visuomenę kaip kurias „malones“. Ant kiek „maloninga“ valdžia išties manė apskelbtas „malonias“ įvykdyti gyvenimą, šįdien aiškiai matome: laisvė žodžio apsirėškia uždarymu kuone visų pirmeiviskų laikraščių, sutūpymu į kalėjimus laisvai kalbančių, ką sakau, kalbančių, — ne tik kalbančių, bet šiek tiek laisviau manančių. Laisvė susidraugavimo — tai persekiojamos sąjungos ne tik su politiškos spalvos veikimu, bet ir grynai profesionališko turinio.

Ypatos nepaliekiamybė — tai sukisti angštalangėse „nepaliekiami“ Rusijos pyliečiai,

kurie, pasitikėdami viršausiamjam manifestui, pasitikėdami iš angštalo duotoms malonėms, dryso kolioti „žemeinius“ biurokratų šlyžius, kurie trukdydami pažadėtoms laisvės įvykdymui, tuom pat išu prisipažino, kad su jais reikia daugiau skaitytis, negu su vyriausybe, nes šių dienų kiekvienas policistas, nuovada, pavieto viršininkas, gubernatorius, tai pat valdys, kurie, ypač šiuose laikuose, teip įgaliojami, kad išrodo, jog visa valstybė išdalinta į mažas, smulkias valstybėles, savarankiškas valdomas. Išties giliau dalykams prisizūrejus suprantami terminai „patvaldytė“ ir absoliutizmas...

Turto ir gyvenimo nepaliekiamybė — tai Baltstogėje išplėtos sankrovos, išvogtos prekės, šimtai išmūstų gyventojų. Nė vieno iš lietuvių išvogtas uždaras, kardais sukaptos drobės, išverstos grindys — vis tai vaisiai kzekų, bei dragunų „maistinių“ malšinimo, ginklų, nelegalių raštų įsiekijimo, o teisingiau, tai neva gaidinimas gyventojų, kad ramiai po senovės slėgiantį jungą neštų, ne nemanydami apie kokias tai permainas, laisvę.

Kas link pažadėtų „malonių“ ir kitų „konstitucijoniškų“ permainų, tai ne užsiminti nedrįsk, nėra apie tai nėra išdirbtų atsakančių „taisyklių“. Pamėgink „konstitucijoniškos“ Rusijos patįti, atidengti Kaune pradedamą mokyklą, kaip padarė du lietuvių-mokytojų V. I. ir V. I. ir jį gausite atsakymą: „labai nemalona, kad jums prašomosios mokyklos atidengti negalime leisti, kadangi iškliol apie tokias (t. y. su išguldymu lietuvių kalboje, apart rusų kalbos geografijos ir istorijos. Kas gi išties pradedamojo mokykloje lietuviškai išguldyti lieka?!“ mokyklas nėra tam tikrų „taisyklių“.

Ką gi čia kalbėti apie Kauno gub., kur dar iškliol mūsų mokyklas užėmė rusai ir kur, išties, dar vos „taisyklių“ apie jas (mokyklas) taisomos ir, paibelis žino, kuomet bus sutaisytos. Suvalkų gub., rodos, šiek tiek geresniam padėjime. Bet ką gi tenai matome?...

Aplinkraštyje Varšavos apskrčio mokslo globėjo, išsiųstam 10 gub. viršininkams yra aiškiai pasakyta, kad Lenkų karalystės ribose (kaime skaitoma ir Suvalkų gub.) visos mokslo šakos (apart rusų kalbos) pradedamojo mokykloje būtų išguldoma prigimta mokinių kalba, aiškiau: lenkams — lenkiškai, lietuviams — lietuviškai. Tokis cirkuliaras jau keli mėnesiai atgal liko pagarsintas visose Lenkų gub., tik vienoj Suvalkų gub. apie jį nieko negirdėti, neregėti.

Teko girdėti, kad Suv. direktijos viršininkas apie šį dalyką teip išsireiškė: kur, esą, lietuvių su savo kalba nueis? Ką jie sau gero mano, reikalaudami mokyklose išguldymo lietuvių kalboje, ne pats mokytojai gerai nežino? — Teip mat rupi viršininkui mūsų apšvietimas ir gerovė, kad jis gerai numanęs, jog su rusų kalba „toliau nueis“. Bet mes lietuvių norime „šviestis“, norime savo vaikus tėvų kalboje auklėti, doros mokyti, ir jie „namie“ pasilikti, o ne po svetimas padanges trauktyti, užleidami savo vietą gaujoms svetimtaučiu, kuriems nerupi mūsų krašto gerovė, tik savo dėklė, kurią jie visokiais būdais stengiasi

kuogreičiausiai prikimšti. Ačiū p. viršininkui už jo apie mus „globę“, tačiau mes norime, kad liudies mokyklos, liudies apmokamos, tos pačios liudies ir būtų prižiūrimos, o ne uolų rusifikacijos tarnų, kurie dargi viršausijį paliepiama (apie išguldymą mokslo Suv. gub. lietuvių kalboje) saviškai perkeičia, ji atmainė, tiesiog sakant, ji užslėpė. Nes kaip gi galime pavadinti Suvalkų direktijos viršininko su miltėnuoju globėjo cirkuliaru pasielgimą, o jei ne užslėpimu, to kas mums yra duota! Bet pas mus teip nuo amžių: ką vieni valdininkai „davė“, tą kiti „atėmė“, ką globėjas pripažino, tą viršininkas direktijos atėmė, o kur dar inspektoriai, o žemsgariai! O kur mūsų išpėnėja mokytojai suvalkiečiai, kurių daugumas tik moka iš žmonių kumpius, skilandžius vilio... Mokyklos gi reikalai, įvedimas į josna priderančios vietos lietuvių kalbai jiems tiek rupi, kiek pernykštis sniegas. Nevenias iš tų Jurkevičiaus auklėtinų, tokių pat pažlurų kaip ir p. direktijos viršininkas! Skaudu visą ką primins!

Bet grįžkime prie klausimo: kodėl iškliol Suv. gub. neapgarsintas cirkuliaras apie išguldymą mokyklose lietuvių kalboje? Ir čia viršininkai išsitiesintų, buk apie tai nėra išdirbtų „taisyklių“. Girdi, nėra „užtvirtintų“ apšvietimo ministerijos valdžios tam tikrų vadovėlių. Pagalios ir pats viršininkas ir inspektoriai privalo „išmokyti lietuviškai“, kad suprasti, ar mokant lietuviškai žąsis kaiminėję, paršus bandoję, suskaityti, ne skelbia kokių tai baisių minčių prieš valdžią, ar nekviečia prie revoliucijos. O! nes nuo mokytojų (ypač Jurkevičiaus auklėtinų) galima visoko laukti! — Kad valdžia bijosi tokių atsitikimų, ir kiek galėdama, rupinasi prie jų neprileisti, perspėti, matome iš to, kaip Vilniaus mokslo apskrčio globėjas pažūrėjo į manomus įsteigti Kaune mokytojų-lietuvių kursus. Minėtųjų kursų įsteigti neleido. Kodėl? — Beabejo išrodo, kad toki kursai gali būti pavojingi valstybės vienybei, nes draudžiama principališkai visą tas, kas gali būti valstybei pavojinga. Nors globėjas, neleidamas įsteigti minėtųjų kursų, savo atsakymą motyvuoja net 5 punktais, tačiau remiasi ant pirmojo, kuris šelp skamba: tokius kursus galinti įkurti tik patį vietinė mokslo vyresnybė, t. y. Kauno mokslo direktija.

Tai mat tokios tokialės! Kadangi kursų įsteigimas ne direktijos užmanymas, kadangi mokintojai-lietuvių dryso „manyti“ patys savarankiškai, o ne priimti valdžios užmanymus, tat, broliu, čia, — papuskit! Jums tik tas galima, ką valdžia pati teikis pasiulyti, atkisti. Nejaugi toji mūsų geradarė nežino, kad mokytojam-lietuviams nebereikia mokyti lietuvių kalbos (kaip terp ko kito buvo kursų programė), jie, pagal nuomonę viršininkų, ir teip perdaug ją (kalbą) žina, nes gerai žino, kiek manoma lietuvių kalbai pradedamoje Lietuvos mokykloje vietos pašvęsti. Užteks, girdi, lietuviams! Juk ir terp rusų-mokytojų yra daugumas, kurie moka lietuviškai, ir, žinoma, galės mokyti, ką gi čia kalbėti apie lietuvių. Ee! mano sau viršininkai: lietuviams-mokyto-

jams ne kalba, nie koki kuriai rupi. Susidėk Kauną pora dešimčių vyrų gali valstybės vienybei grumoti... Aa! ar nenusigando viską atspėjantieji viršininkai, kad mokytojai-lietuvių nepalimty Kauno dvirtynę, nes kalbama į juos, kad francuzus suplekė vokiečių liudies mokytojai „ir pašmė Al zatiją, Liotaringiją...“ Ir man visai penki punktai, ant kurių pasiremamas globėjas neleido įsteigti minėtuosius kursus, netaip yra pertikrinami, kaip šiai galvą įpuolęs „pavojus“ Kauno tvirtinei, na, o su ja ir visai valstybei...

Žodžiu, kur eisi, i kokius valdžios pasielgimus nepažvelgsi, visur rasi ar tai „per daug teisybės“, kuriose, gali, yt jūrėse, paskesti, ar stoka tai nelaimingųjų taisyklių, be kurių nieko neišgausi. Manifestas nuo 17 d. spalnio juk išties daug ką pažadėjo, bet įvykdyti apskelbtų jamė permainų reikėjo išdirbti tam tikros „taisyklės“, įstatymai. Kasgi juos išdirbė? — Buvo apskelbta, kad joks įstatymas negali būti apdirbtas ir priimtas, kaip dumos ir valstybės patarmės ir užtvirtintas caro. Duma... Ką galėjo duma? Duma tik galėjo kalbėti... Ir už tas „kalbas“ tapo paleista. Rikseime atstovus kitai dūmai. O tpo tarpu Stolypinas dirbą išsiūsojęs, kad išdirbti gila užmanymų, įstatymų, kad naujai dūmai sušaukus, toji pastaroji galėtų veikti „įstatymų keliu“, ne peržengdama ribų savo „kompetencijos“, nėra paleistoji duma ne savo dalykus mėgo klistis. Žodžiu, dar stoka „taisyklių“, kurias ketina p. Stolypinas ministerija iki sušaukiant naujai „ištikimai“ dūmai parengti.

Baltrus Dagilius.

(Is „Vln. 2n.“)

IS AMERIKOS.

Bankų bankrutystės.

Dar neuširėmimo žmonės nužudė savo pinigų Chicago banko ant Milwaukee ave., kurio prezidentas su žmonių pinigais į Afriką pabėgo, o jau atėjo žinios apie nusibankrutinimą didelio banko Philadelphia, banko Real Estate Trust Company. Skolos banko pasiekia čia 6 milijonus doliarų, o jo turtai vos pusė to. Banko prezidentas čia su žmonių pinigais ne pabėgo, bet nusišovė.

Pasimirė, kada reikėjo.

KANSAS CITY, Mo. 30 plūtės pasimirė čia buvęs maršalas Dr. Shaw F. Neeley, 15 minutų pirm pasibaigimo jo gyvasties assekuracijos, siekiančios 45000 dol. Jeigu būtų dar 15 minutų išgyvenęs, jo šeimyna nieko nebūtų ne gavusi; dabar gaus visus 45000 dol.

Norį grąžinti atgal.

NEW YORK. Ant garlaivio „Amerika“ atliko čia 40 metų vaikų iš Maskolijos. Ateivių užvežda juos visus sulaukė ir nusprendė grąžinti atgal. Vietinės žydų draugystės atsisaukė į Washingtoną su pasiskundimu ant tokio nežmoniško ateivių užveždos pasielgimo.

Gaisrai.

ST. PAUL, MINN. Sudegė čia krautuvės Heine Pickle Co. Nuostolius skaito ant 400000 dol.

HARBOR VIEW, CAL. Sudegė čia Fultone geležies lieji-

nyčios. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 2 milijonų dol.

Paskendo laival.

PACIFIC GROVE, CAL. Netoli nuo čia, Pacifiko pakrantėse, susidaužė gabenantis 160000 pėdų medžių galavys „Celia“. Iš buvusių ant jo žmonių 8 prigėrė, kitus pasi-sekė išgelbėti.

WEST SELEDIRK, MANITOBA. Ant Winnipeg ežero pereitos nedėlios dienos paskendo garlaivys „Princess“. Prie to prigėrė kapitonas ir šeši pasazieriai.

IS DARBO LAUKO.

NEW ORLEANS, LA. Čia nykščiai dekoratoriai nutarė streikuoti iškovojoimui ant 50c. ant dienos didesnio užmokesnio. Dabar jie gauna po \$2.50, o reikalauja \$3.00 ant dienos.

BELMONT, OH. Šitose ap-linkinėse Waynesburg Coal Co. nupirko anglių plotus, kur bus parengtos naujos kastyinės.

BRUGETTSTOWN, PA. Pittsburg & Erie Coal Co. reikalauja 75 išlavintų angleskių. Darbą čia galima gauti ir iš kitur atkakusiam. Moka sulgy unijos algų tabelė.

WEST NEWTON, PA. Zundel Coal Co. ant Fischero farmos atidarys naujas kastyinės.

NEW YORK. Prigulinti prie unijos bartenderiai pareikalavo nuo 1 d. rugsėjo didesnių algų; jeigu neišpildys darbdaviai jų reikalavimų, jie pasirenge streikuoti.

YOUNGSTOWN, OH. Bronn Bonnell geležies dirbtuvėse dirba gerai, išėmus vienos dalies, kuri stovi nuo liepos mėnesio.

NILES, OH. Čia neužligio pradės statyti naujas geležies dirbtuves.

BIRMINGHAM, ALA. Štraikai kalnakasų Alabamoje, kurie traukėsi nuo liepos mėnesio 1904 m., pasibaigė. Darbininkai grįžta prie darbo nieko per streiką ne iškovoję.

CLEARFIELD, PA. Čia nykščiose geležies dirbtuvėse dirba tik dalis ir tai tik su viena darbininkų atmaina.

NEW HAVEN, CON. Čia nykščiose geležies dirbtuvėse užgimė streikai, tegul todėl nieks nekeliu čia darbo įsiekodamas.

ST. PAUL, MINN. Sudegė čia krautuvės Stronge Warner Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200-000 dol.

SAN FRANCISCO, CAL. Suštraikavo čia tarnaujanti ant gatvinių karų. Jie reikalauja po 3 dol. ant dienos ir 8 valandų darbo dienos.

CHICAGO HEIGHTS, ILL. Lietojai American Foundry Machinery Co. dirbtuvių nutarė streikuoti, jeigu kompanija neišpildys visų jų reikalavimų.

CHICAGO, ILL. Drenų dėtojai mieste nutarė surengti čia abelnią streiką, jeigu kontraktoriai triobų statymo ne nusilenks.

Nors prezidentas Roosevelt, sekdamas caro Maskolijos pavelkė, uždraudė tarnaujantiems rando urėduose tverti organizacijas, tarnaujanti ant pašto ant uždraudimo nepaiso ir sutvėrė pašto urėdninkų uniją. Jų ne Roosevelt, ne pašto viršininkas negali užstai bausti, nes

užgimus streikams, sustotų pačtas, tų Amerikoj dar skaudžiau negu Maskolijoj visi pajustų.

NEW YORK. Pagarsėjęs streikų laužytojas, James Farley, gauda čia scabus ir suviliotų čielus trukius siūn-čia i San Francisco užimti vietas sustraikavusių gatvinių geležinkelio tarnų.

DANVILLE, PA. Čia traukiasi streikai darbininkų geležies dirbtuvėse. Darbai ir kitur eina negeriausiai.

KAYLOE, PA. Grent Lake Coal Co. garsina laikraščiuose, jog reikalauja angleskių. Algas moka sulgy unijos algų tabelė.

SOUTH SHARON, PA. Darbai blėtos dirbtuvėse eina gerai. Ir iš kitur pribuvę darbininkai galėtų gauti darbą.

YOUNGSTOWN, OH. Prigulinti prie unijos molderiai Youngstowne, Niles, Girarde, Stouthere ir New Castle streikuoja. Prie streiko pristos ir molderiai Pittsburgo apskrčio. Jie reikalauja ant 20c. ant dienos didesnių algų.

NEW ORLEANS, LA. Štraikuoja čia plumberiai ir nėra vilties, kad streikai greitai pasibaigtų.

CLEVELAND, OH. Tarnaujanti ant elektriskų karų iškovojo ant 1 cento už darbo valandą didesni užmokesčiai.

MOUNT CARMEL, PA. Čia nykščiai gatvinių karų tarnai nutarė streikuoti. Jie reikalauja 20c. už darbo valandą, dabar gauna tik 16c.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Is Brooklyn, N. Y.

19 d. rugpiučio mes, susirinkę pas K. Stepulionį ant krikštynų jo sunaus Kazimiero, besilinksminami, atsiminim ir apie mūsų brolius Lietuvoje kovojančius už laisvę. Taigi užmanius ir paaiškinus Fr. Mockienai dabartinį dalykų stovį mūsų tėvynėj, ir visoj Rusijoj, pripažinom už savo privalumą paremti tuos savo brolius kiek galima, ir sumetėmė revoliucijos reikalams \$5.76, paskirdami juos L. S. D. P., 10c. atėmus persiuntimo kaštų, lieka \$5.65. (Vardai aukautojų kitoj vietoj. Rd.).

Gaila, kad nevisi mūsų broliai supranta reikimą aukavim: vieno sako, kad jis gali ir be Lietuvos gyventi, kitas sako, kad girdėjęs, jog vienas iš tokių kolektojų su namus nusipirkęs ir tt. Vienok reik turėti viltį, jog su laiku ir tie mūsų broliai pamatys savo klaidas, ir atsitiks progai, nepasiliks užpakaly kitų savo brolių ir seserų, bet prisidės ir jie nors su našlės skatiku, nes tas dalykas mus visus lygiai turi apėiti, jeigu tik visi lygiai atjaunstume jo svarbą.

Nors tai yra maža auka, vienok Brooklyne tą dieną ir kiekvieną nedėdienį buvą gana daug lietuviškų krikštynų, net gatvės skamba nuo dainų, bet su aukomis labai retai tepasirodo.

V. P. M.

Is Doty, Wash.

Šiame miestelyj gyvena mažas burelis lietuvių, susidedantis iš 11 pavienių; draugystės dar neturime užsidėję jokios, bet gyvename visi sutikime ir vienybėje, kaip tikri draugai ar broliai; visi yra tikri tėvynės mylėtojai, ir skaito naudingus raštus. Laikraščiai čia atėmė: 2 egz. „Lietuvos“, 1 egz. „Kovos“, 1 egz. „Saulės“ ir 1

egz. „Tiesos Draugo“. Darbų pas mus yra pakaktinai; pigiausia mokestis \$2.25 už 10 valandų; o daugiau, kas kaip užsielpo pagal darbą. Syki susirinkę visi lietuvių i burelį, atminėme vargę skęstancią mūsų brangią tėvynę Lietuvą; kalbėjome apie dabartinę mūsų brolių sunkią kovą su žvėriška caro valdžia už Lietuvos laisvę. Atjausdami tokiam nelaimingam padėjimui savo brolių ir ne-galėdami su jais iš vien kovoti, nepasikakinome ir mes vien apgailestavimais jų, bet nutarėme sušelpiti juos pinigais, kiek išgalėdami. Aukų sudėjome \$11.00, kuriuos pasiūpčiame „Lietuvos“ redakcijon, paskirdami juos, tikriems mūsų tėvynės karžiams L. S. D. P. (Aukos pakvituota kitoj vietoj. Rd.).

Ištariame ačiu tiems karžygiams, kurie kovoja už Lietuvos laisvę ir pasilieka me šaukdami: Šalin caras su kraugeringa valdžia! Šalin dvarponiai skriudėjai su jų užtarėjais! Lai gyvuoja revoliucija!

K. Seredzius.

Is Naugatuck ir Union City, Conn.

11 d. rugpiučio šių metų pas mus tapo parengtas pasilinksminimas (piknykas) su prakalbomis. Norėta buvo pakviesti draugą A. Žagarą, bet kad pastarasis negalėjo ant to laiko atsilankyti, tai užkvietėmė iš New Yorko drg. P. Bukšnaitį. Pasitaukė dar, kad ir p. J. Kazakevičia, keliaudamas po apelinę, užsuko pas mus ant to vakaro. Priegtam Lietuvių Ukėsų Polititiskais Klubas, parengdamas prakalbas, gavo dovanai ir muzikantus, p. P. Bagdanavychiaus orkestras. Maš šis vakaras buvo parengtas sušelpimui revoliucijos Lietuvoje, taigi ir dauguma atjaunčiančių tautiečių neatsisakė pasidaruoti ant labo teip švento darbo. Vienok buvo ir tokių, kurie, kaip įmanydami, trukdė ir atkalbinėjo kad neitų. Tulas saluoninkas, net atėjęs, išsivedė keletą ypatų atėjusių ant prakalbų. Gėda ir paniekimas tokiems žmonėms!

Atidarius prakalbas, D. E. Eimaitis perstatė p. J. Kazakevičią, kuris geroką valandą aiškino, kaip tai carai ir visoki despotai, skriaudami žmones, yra tų pačių nusikraustytųjų ir išnaudotojų garbinami ir godojami. Pirminė daugeli krūvinių tragedijų, atloštų caro ir biurokratų su žmonėmis, kurie iki šiol paklusni buvo, dabar jau atbūnda ir tt. Tarpe deklamuvo Olesė Sadlauckiutė „Lietuva tėvynė mano, aš per jurią trokštu plaukt“. Ant pabaigos kalbėjo drg. P. Bukšnaitis. Pradėjęs aiškino revoliuciją. Minėjo, dėlko lietuvių su visais Rusijos darbininkais kyla priešcarą, kad sugriaut jo sostą, paremtą ant išraudojimo ir prispaudimo. Aiškino, kaip pasitutusiai žandarai gaudydavo lietuviskas knygas ir laikraščius ir kaip jie dabar kovoja už carizmą. Aiškino ir tai, kad socialistai nėra priešais kokių nors tikėjimų, nėra griautojais bažnyčių ar korikais kunigų. Jie net — sakė jis — užtaria nuskriaudusius ir naikina vagystes, bet neplešia, nelupa, kaip dabartiniai katalikiški demokratai kala per savo plaktus tamsiems (nors ir patys mažai ką šviesesni už anuos) žmonėms. Ragino visus stot po ženklą raudono vėlu-ko ir reikalaujant savo tiesų, drauge atminti revoliuciją.

Kalbos, matomai, visiems patiko, nes gražiai visi užsilakė ir kalbėtojus apdovanojo gausiais delnų plomajais. Revoliucijai aukų sumesta \$3.19, kuriuos, drauge su uždabiu nuo pasilinksmima tos dienos, išviso \$33.54, nusiuntė „Kovos“ redakcijai persiuntimui L. S. D. P. atstovams ant ginklų kovojančiams už Lietuvos laisvę.

Paskiaus buvo šokiai ant platformos lauke, kur pasilinksmius gražių kalbų, publika linksmiai užbaigė susirinkimą.

Šv. Jurgio draugystei, už suteiktą svetainę, muzikantams, kalbėtojams, visiems atsilankiusiems, ar koki nors būdu pasidarbavusiems tame vakare, ištarė širdingiausią ačiū.

Komitetas.

Iš Rockford, Ill.

Darbai čia eina gerai, ir iškirtur pribuvę darbą greit gauna.

Lietuvių, nors prieš 3 metus čia vardo nebuvo, šiandien jau yra pusėtinai būrelis. Yra jau 8 šeimos; vienučių gali būti apie tris kartus daugiau; suelti į vienybę kokių nors būdu nesuleidžia juos nuomonių skirtumai, kadangi čia, kaip ir kitur, pasidalinę į du skyrius: teip vadina — katalikų ir bedievių socialistų. Nors pirmieji nežino kas tie bedieviai — socialistai. Susisieidami vienas kitą, kalba, kad reikia sutvert kokią draugystę, bet tas neveikia, kadangi draugystę sutverti tai nebulvė iškegt. Vienok galima tikėtis, kad kada nors „Dievas duos“ susivienyt ir pradėt krutėt visuomenės ar tautos labui. Lietuviškų laikraščių čia ateina: 4 egz. „Lietuvos“, 1 „Vienybės“, 1 „D. Vilties“, 1 „Saulės“, 1 „Keleivio“, 1 „L. Ukininko“ ir 1 „Kataliko“.

Kartą sumislėjau išbandyti savo tautiečių mielaširdystę ir su tokiu tikslu perėjau, norėdamas kiek surinkti aukų susilpimui nelaimėjam kliuvusio Pr. Gudaišausko, sgnario S. L. A. Tam paaukavo: V. S. Jokubynas, K. Jokukynienė, M. Uksas po 25c. ir J. Jagminas 10c. VISO 85c., kuriuos siunčiu cent. izdininkui S. L. A. J. Skritulekui.

Vincas.

Iš Beloit, Wis.

Visur randasi būrelis mūsų tautiečių lietuvų, tik jų truksta Beloit'e. Rodo yra čia jų gana apstus būrelis, bet apgailavimo verta, kad toki lietuviai, artin priejus, pasirodo ne lietuviai, bet „rusai“ ir tai, turbūt, atlieka nuo „tikrųjų rusų“, veisiančių gausias „juodašimčių“ Rusijoj, nes iš persitikrinimo beloitiečiai yra rusai katalikais. Kaip svarbi jiems katalikystė teip ir carizmas, už kuriuos tai jie anksti ir vėlai, ar tai bažnyčioj, ar gatvėj — gatavi galvą padėti ir kraują praliet, gindami tas dvi aukščiausias pamėtas ir minėjimo nevertas šventenybes. Atleisk malonus skaitytojau už mano tokį įsigilinimą, bet kaip skaudu žiūrėti į savo brolius, klaidžiojančius tamsybės pelkėse! Nėra tos dienos, kad angliški laikraščiai nenupieštų straipsnį apie Beloit'o rusus katalikus. Dirstelėjus į laikraštį, be jokio galvos krapymo ir nosies krapstymo suprantama, koki tie rusai katalikai; tai mūsų broliai lietuviai, kuriems neminėk apie laikraštį, neminėk apie organizaciją, nė dorą, nė už tokius daiktus gautum kur iš

užpakalio stiklinę arba akmenį. Jiems užtenka du kartu metuose pasikviesti iš Sheboygan'o Dr. kun. Juodisų, kurs, čia pribuvę, nesirupina pamokyt doros ar artymo meilės, tik teip apverčia, kišenių palengvina ir mauja namo, o pasilikusieji avinellai, tartum atmindami savo nuodėmių nuplovimą, dar didžiaus darbuojas. Ne teip senie šia vasarą po kun. Juodisų atsilankymo pasirodė straipsnis vietiniam angliškam laikraštyj, kurs sako: „Nevaisuomet perstatoma tokia katastrofa Beloit'e, kokia buvo praeitoj naktij, kada jaunas vos apie 20 metų rusas katalikas, Justinas Sereika, pabaigė savo dienas liepsnose. Mat — sako tas laikraštis — J. Sereika buvęs čia valandą, užsiėmė važiuoti į Chicago, kur yra daugias jo tautiečių rusų (1), bet pirm išvažiavimo, norėjo atsisveikyti su savo draugais; prie atsisveikinimo tarpininkavo Milwaukee's putocius ir teip besilinksmimo valandos nusitęsė iki vėlyvam nakties laikui. Apie 2 ar 3 valandą radosi gaisras malkinyčioj prie „linkmybių“ stubos. Atkakę ugnagesiai, gaisrą užgesinę, ištraukė suspirgėjusį Sereikos lavoną. Kaimynai pasakoja, kad apie pusę valandos prieš gaisro užgimimą, girdėjo šaudymus ir todėl mano, kad Sereiką kas nors nušovė ir malkinyčioj sudeginė ir pridūrė tas laikraštis — tas galėjo būti, nes J. Sereika gebėjo pėsties ir todėl galėjo turėti gana daug priešų.“

Praeitais savaitės gale, tas pats laikraštis vėl rašė: „Rusų kareivis apleido Beloit'ą — Stony (2) Bolteviech (2), tarnavęs rusų kariuomenėj ir buvęs rusojaponiškoj karėj, pa puolė japonų nelaisvėn prie paėjimo Porth Arthuro. Išbuvęs tulį laiką Japonijoj, atkeliavo į Suvienuytas Valstijas ir apsigyveno trumpam laikui Beloit'e. Vakaryto mėtą išvažiavo į Scranton, Pa., kame randasi daug jo tautiečių ir prigimtoj kalboj turi savo kunigą ir bažnyčią. Stony Bolteviech nemokėjo nė žodžio angliskos kalbos. Klausiamas, ką jis mano apie Rusijos carą, atsakė: „jis mą yra geras, nes aš buvau pas jį kunduktorium ir nieko blogo nuo jo nedatyrčiau.“ Klausiamas, ką jis mano apie Japonijos kareivius, jis sakė: „japonų kareivis nedėvi čabaty su ilgais aulais kaip kad rusai. Kalėdose jie (japonai) davė mums užtektinai degtinės, apreikšdami mums, kad tai kalėdų šventė.“

Apie kasdieninius nuotikius čionaitinių lietuvų neraišysų, nes neverta, nors neverta ir tas ką parašiau. Vienok rašiau tik todėl, kad parodyt skaitytojams, kaip angliški laikraščiai išjuokia mūsų brolius. Laimė vienok tame, kad tie laikraščiai nežino apie lietuvius, kuriuos rusais vadindami, platina rusų neapykantą.

Kaimynas.

Iš Blissville, L. I.

Blissville, 9 d. rugpjūčio susitvėrė lietuviška tautiška pagalbinė draugystė „Didžio Lietuvos Kunigaikščio Vytauto“, liuos nuo tikėjimiskų vystyklų, į kurią kiekvienas doras, sveikas ir išmintingas lietuvis galės prigulėti. Mėnesinė mokestis 50 centų. Apart posmeritinės, sanariai, susirgę, gaus po \$6.00 ant sanvairės pašelpos. Iki šiol Blissville Dr-tės buvo po dieciplina priverstinis ausinė, su nauja draugyste pasilino-

uos nuo tos baudžiavos. Draugystės komitetan išrinktos šios ypatos: prezidentas — A. Stankevičia, sekretoriai — A. Lesniūskas, sekretoriai finansų — L. Ganskašeris — P. Ježnis ir daktaro knygų — V. Tamošiūnas. Susirinkimai buva kas antrą ketvergą kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare, švėtainėje po No. 106 Pearsoll st.

J. Aukulis.

Iš Bayonne, N. J.

Lietuvių yra čia apie poras šimtų; lenkų yra daugiau, jie turi dvi bažnyčias, viena neprigulminga, o kita prigulminga.

Lietuviai turi draugystę Šv. Apaštalių Petro ir Povilo. Į ją įėję priguli į pusantro šimto sanarij.

Plačiau rašyti apie lietuvius nėra ką, jie tamsūs žmonės, laikraštį neskaito; pas vieną mačiau „Lietuvą“. Alų gerai traukia vyrai ir moterėlės tame įsilavinę, vienoj rankoj ražančius, o kitoj dūnka su alumi. Tautiška darbai neužsiima, iš mūsų miesto nebuvo dar aukų labui revoliucijai. Kada mes susiprasim, ir tuos blogus papratimus pamesim.

Liaukša.

Iš Springfield, Ill.

25 dieną rugpjūčio atsibuvo vestuvės Adomo Bendoraičio, kurios traukėsi per dvi nakti ir dvi dieni. Visą laiką vestuvių buvo girdėti nuolatinis užimas, trepsėjimas ir riksmas visokiais balsais. Naktimis rinkosi pulkai iš visų kraštų miesto — pėsčių ir važiuotų. Dainuodami, traukė ant vestuvių. Net ir stritkaruose rėkė važiuodami: vai le vai le dryzas andarakas!... Svetimtaučiai stebėjosi, nekurie klausinėjo, kas tai būtų per žmonės tie veselninkai ir prie kokios tautos jie priklausė. Vieni aiškino, kad tai yra polenderiai, kiti sakė bohemianų ir kitokiais visokiais vardais spėjo esant mūsų lietuviškuosius ricierius. Tiegi ne tik ką rėkavo, trankė, bet da ir pėsči kaip pašėlę sutvėrimai. Buvo pilnos gatvės mūsų narsunų, su uždaūtais antakiais vaikėsi vieni kitus šaudydami iš revolverių. Nemažai turėjo darbo ir policinai, kol suvaldė mūsų karžygius. Vairėsi kaip laukinius galvijus čielais regimentais į cypę, palkoms kasydamai galvę. Pristatė į vietą, doros mokinio nuo korno paimdami po desėtkus doliarų. Nekurie da ir iki dabar tebesėdi ir laukia susimylėjimo Dievo ar ko kito, kad išvauduot iš nesmagios vietos. Argi nelaiskas mums jau susiprastė, išsizadėti panašių vestuvių, kurios tik gėdą daro mums svetimtaučių akys.

Argi mes negalime pasikinkinti tokioms vestuvėms kaip kad matome šios žemės žmonės daro. Tokių vestuvių ant geresnių susijėmų niekada nematyti. Musikiems neruopi tėvynės labas, jiems neruopi revoliucija Lietuvoj. Kas jiems galvoj, jeigu jų tėvelius kazokai plaka, seseles jaunas išbiauroja. Jie jų vargų, asarų neatjauliai. Jiems revoliucija ir čia, kada policinai su buožėmis išgalvos kvailystą laukan vartoti. Jiems nieko geresnio nereikia! Jų apsaugos protas nežino, kas yra geru ir blogu.

Vincuke.

Iš Brooklyn, N. Y.

25 d. rugpjūčio likos čia parengtas teatrališkas perštas; atlošė: Kaip kas išmano, teip save gano. Po eatriui buvo balas. Teatraliošė aktorai Simanas Davkanto Dr-tės. Žmonių buvo nedangiausiai.

Apart teatro ir balas buvo dar deklamacijos. Deklamavo eiles Misevičiūtė ir Prekevičiūtė. Ypač paskutinės deklamacijos padarė ant susirinkusių žmonių dideli įspūdį.

Laikė šokių buvo užgimę vaidai, bet ant laimės iki pėstynių ne nuėjo, pasisekė neramiuosius nuraminti. Gedatūrėti buti nemokantiems viešose susirinkimuose mandagiai apsieiti.

Librikas.

Iš Allegheny City, Pa.

Darbai čia eina pusėtini. Lietuvių, vyrų ir moterų, yra apie keturi tuzinai. Terptų yra keli nepatinkanti kunigui Abromaičiui. Tie darbuojasi ant labo darbininkų luomos, klausanti gi kunigo šaukia Dievo bausmės ant stojančių už darbininkų labą.

12 dieną piutės buvo vestuvės, buvo karietos pasamdytos, o už šliubą kunigėlis gavo 15 dol. Užtai ant policijos stoties nakvojo 13 vyrų. Iš jų kiekvienas užsimokėjo po \$8.40.

Terp čianykštinių lietuvų nėra sutikimo. Vieni stato bažnyčią, kiti žada pristot darbininkų.

Bažnyčioj yra choras iš 12 vaikų. 9 d. piutės turėjo but bažnyčios pašventinimas. Kunigas ragina duoti parapijonus nors po 5 dol. priėmimui vyskupio. 26 d. piutės buvo krikštynos pas Jaseliną. Viena žmona bandė kalbinti dėti aukas revoliucijos naudai, bet kuniai fanatikai nedaleido.

Socialistas.

Iš Visur.

Į Mieste Niženovgorode prasidėjo kongresas gyvenančių Maskolijoj mahometonų.

Į Varšavoj likosi užmuštas jenerolas Leliarsky. Laidojant jo kūną, visos pardavinyčios prie gatvių, kurioms ėjo ant kapinių lydetojai, turėjo but uždarytos, teipgi visi langai privatiskų gyvenimų. Laikraščiai pagarsino, buk vietoj jenerolo Skalono, Lenkijos jeneral gubernatorių bus paskirtas pargarsėjęs laike karės su Japonija savo kvailumu, o laike sukilimo žmonių Siberijoj savo žiaurumu ir denuocijavimu savo sandraugų jenerolas Reunenkampf.

Į Ryman suvažiavo jezuitai rinkti sau naują jenerolą. Jezuitų kunigų iš viso yra 15500, o tame 2150 Suvienuytose Valstijose šiaurinės Amerikos.

Agrariški štraikai Prancuzijoje.

Šią vasarą gana vaizdžiai apsiėmė organizacija įstiegti sąjungų Prancuzijoje tarp laukų darbininkų, pradėjus nuo dvarų ir pametinių darbininkų, baigiant ant piutinių samdininkų. Prancuzų laikraščiai, ypač provincijiniai, nurodo ant šito draugystės išsivystymo, kaip nebuvo lygiol. Antai visu plotu buvusios provincijos Ise de France vaizdas ant laukų yra nepaprastas. Vaikščioja ten burali po 200—300 štraikinkų, vieni su raudona pala prysaky, kiti su triparve, bugnu, triubele ar armonika, eina per aplinkines, kaimas nuo kaimo, gyvenimas nuo gyvenimo, visur priversdami dirbančius darbininkus mesti darbą ir eiti su jais. Su tais buraliais eina žandarai, su kuriais

traikinkinkai, eidami keliu, eina kalbas ir juokauja. Žaiznetojai ir ganytojai gyvulių, amusieji lygšiol po 1100 frankų per metus, aviainkai po 110 fr. per mėnesį, dieniniai darbininkai, turėję po 3 fr. 25 c., moterys gi po 1 fr. 50 c. visi prisidėjo prie įstiegti sąjungų, reikalaudami atnašai po 1800 fr. per metus, po 130 fr. per mėnesį, 4 ir 2 fr. per dieną.

Šitie reikalavimai ukininkams išrodo augstais, ypač, kuomet belgiečiai iš flamanų užiežio apsimla dirbti už pigesnę mokestį negu yra dabartinė.

Darbai ypatingai perpiutę, o labiausiai biurokratinėse apygardose yra didelė stoka prancuziškų darbininkų. Sąjungos todėl, ką galėdamos, daro, kad belgiečiai pristotų prie jų, kas jiems teipgi ir nusiseka daugeliu kartų. Agitatoriai skelbia flamanškiems samdininkams kalbas prancuziškai, o kas nors kiti jiems perpasakoja ir tokiu būdu kas kartas didesni plotai susirinkimų naikina ar stovi neusimami. Ant galo kaikurie darbdaviai sutiko mokėti vaiznetojams po 1250 fr. per metus, avininkams po 130 fr. per mėnesį (be dadėjimo penėjimui šunų), padieniams po 3 fr. 50 c., moterims po 2 fr.

Pergalė ta padarė tą, kad štraikai plinta po kitas apygardas. Belgiečiai neidėri sta dirbti patys, darbdaviai nusileidžia, vieni šiek tiek, kiti visai. Bruzdejimas tas prasidėjo tik visai neseniai, vos mėnesis laiko tam atgal, o jau organizacija apima keliolika pavietų ir platinasi kas sykis toliau.

Lauko darbininkai Ise de France yra geriausiai apmokami visoje Prancuzijoje, bet pragyvenimas ten yra brangesnis negu kituose kraštuose šalies. Kasdieninė išlaidutinė darbininko šeimos, Mornante daleiskime, susidedanti iš tėvo, motinos ir dviejų mažų vaikų, išneša 3 fr. 78 c. Uždarbis tėvo pasiekia per metus daugiau 900 fr., arba 2 fr. 50 c. per dieną. Taigi darbininkas breia į skolą ir negali iš jos išbristi, kol nepaanga vaikai ir nepradeda uždarbiauti. Šito sulaukęs, tėvas pradeda mokėti skolas ir moka jas iki jo sunams parsieina eiti į kariuomenę. Parėję iš kariuomenės, suns apsiveda ir, žinoma, nustoja buti tėvams pagalba. Tokiu būdu tėvai turi gyrti prie sunkaus darbo ir laikytis jo toliai, iki netenka visai pajėgų ir liekasi sunkenybe valsečiai. Valsečius Mornant užlaiko metai į metus po 20—25 senius abiejų lyčių ant nepilnai 250 gyventojų. Neįdomu, jei statistika gimimų yra ten labai žema.

Jei tokis stovis yra pasiturinčioj Ise de France, tai lengva suprasti, kokios sandrygos yra vargingesniuose kraštuose.

Juodašimtiška knygelė.

Ji turi 16 pusl. ir vadinasi: „Didžiausi mūsų neprieteliai socialistai ir masonai“. Ant pirmo puslapio parašyta didelėmis raidėmis šie žodžiai: „Jei nori, žmogau, didžiausius nelaimius išsisergėti, skalnytą tą knygelę balsu didžiausios žmonių susirinkimuose, o perskaitęs, nesuplėskyt, bet kitam duok!“ Ant kito puslapio rašytojas aiškina, kas tokie są socialistai ir masonai. Antot jo, socialistai ir masonai esą tokie žmonės, kurie „trokšta trokšta pas-

kandyti mus varguose ir išplėsti iš mūsų širdžių katalikų tikėjimą“. Toliau rašytojas surašė visus socialistų ir masonų vadovus. Tik labai įdomu, iškur jis ištraukė, kad ir Prusų karalius Fridrikis ir Austrijos cecorius Juozapas II buvę socialistai ir masonai!

Rašytojo nuomone, skirtumo tarp socialistų ir masonų jokio nėra: „Jų idealai, būdas tuos idealus pasiekti ir vadovai vieni ir antri yra tankiausiai tie patys“. (1)

Lietuvoje masonų, rodos, nėra (antgalo kasžin-ką jis vadina masonais), bet rašytojas skaito juos už „didžiausius mūsų neprietelius“. Ant 3 pusl. jis teip rašo: „Masonai yra tai draugystė, kuri stengiasi išgriauti katalikų tikėjimą, stoną moterystės, atimti nuo kiekvieno turtus ir žemę ir uždėti vieną didelę viešpatystę, kurioje valdytojais bus masonai ir socialistai, o žmonės bus bernais tarnaujančiais masonams“. Tai mat kokių masonų esama! Jau gerai žinome apie masonus, bet dabar pažiūrėkim, kas yra pasakytą jų įstatymuose: „Valdytojai masonų turi buti 9, o iš jų devynių 5 būtinai turi buti išrinkti iš žydų“.

Jeigu norėtum daugiau tokių stebuklų išgirsti, tai reikėtų visa knygutė išstisi perrašyti, kas yra pasakytą apie tuos žmones, kurie „prizada per amžį velniui tarnauti ir garbinti jį į vietą Dievo“.

Telsybė, toje knygelėje yra parašyta, kad katalikų tikėjimas neleidžia nieko mušti, bet tiek daug ten neapykantos, kad žmogus, perskaitęs ją, vargiai išsiturės nemušęs masonų, socialistų ir žydų, kurie esą visur pirminiais vadovais ir „didžiausiais katalikų neprieteliais“!

Norintiems išsigelbėti nuo tų neprietelių, rašytojas pataria: „Klausykite šventai savo dvasiškų vadovų kunigų, kurie trokšta jus laimėti“. Jau tokių „dvasiškų vadovų“, kaip tos knygelės rašytojas, nėr ko klausyti, nes tai visiškai nesutinka su Kristaus mokslu.

Nelabai gal kas tikės, kad atsirastų žmonės patarianti tamsybei, bet aš pats savo akimis mačiau, kaip tokie „katalikiški“ kunigai dalino sodiečiams ir davatkomas tas juodašimtiškas knygučes.

J. Makraitis.

Vagone.

Tiršti debesėliai užgulę sostapij. Tarytum pati gamta ir ištikusi valanda priiminių sąlygų gyvenimo sostapilės žmonių susivienijimo tam, kad vartyti juos į nerimastį, nusiminimą, rupestį ir į priimtą teip tankiai visai be pamato vadinti pessimizma...

Šlapias, smulkus lytus temdė be nusišvietimo vaizdą. Visą aptraukė ne debesėliai (o, kad tai tik jie), viskas apsidengė slegiančiais kaszin kokios parvos nublukusiais sunkiais debesiais.... Tokiame ore išsilaužė mūsų traukinys iš po kalnelio, apdumiamas savo paties karsu kvapu gulančio ant žemės garo....

Rimtai vilkos vagonai.... Ir pro juos, tarytum, ėjo horizontu tylus, nekvėpuojanti dumtraukiniai pabrinkinių kaminių. Ir tyla toje, ir debesėliai, ir garas kartojo vieną: — tuo tarpu viskas tamsu, viskas apsidengęs debesiais, tuo tarpu viskas tylu....

Ir buvo baugstu.... Aš išėjau ant priegindžio

paskutinio vagono, kur sanprotavo tulas burpalakis, pavėžinamas dykai kumo konduktoriaus.

Ir ta pati lukestis ir amžina, vienoda, kaip dronkiantis lytus tužba kaimiečio — bėduolio girdėjosi tame dialoge.

„E, dabar, — sako — vėl kas žinką užmušė.... Ve ir atstovų užmušė. Turbut nekrikštas“....

— Juodoji šimtinė, — pro tinančiai paaiškino konduktorius.... Jiems kas motina, kas tėvas — vis lygu....

Oh, kad tai duma, tąsų nebūtų užmušę.

Tylėjimas....

Žemės nėra — tėsė sermečius, pereidamas prie savo istorisko, amžinai almančio, kaip gėlimas dantų, skaudulio.

„Ir nebus, nebus sakau, — girdėjosi atsakymai — dūmos nėra ir žemės nėra ir koliai dūmos nebus, nė žemės nebus....“

Ir šita sena, sena giesmė kaimiečių skurdo buvo giedama ir pergiedama visokiais balsais.

Ir ilgai dar kartojo jie visą patį, ką skaitome mes laikraščiuose, ką mes žinome seniai, ką užmirštame mes, ką mes skaitome įkūrėjusiu, bet ką atmena jie, atkartodami kas kartas su ypatingu pasigardavimu, skėnodami ir prisiklausydami vienodo motyvo sėrmeginio gyvenimo.

Traukinys ėjo pilnu greitumu.

Šimtai, tukstandiai kibirkščių lėkė, sukosi, puldami, tai vėl kildami, užsižiebdami tai vėl prigesdami.

Ir nesimatė daugiau debesų, nesimatė daugiau nė šitų apkvaitinančių, gaudinančių dūmų....

Lėkė kibirkštys.... Kibirkštys, sukdamos pasiutikame sukuryj, tvėrė, tarytum, visą pazarą.... Pėdas plonų siulų liejosi į kruvą, padarydamas šviesią, didelę liepeną....

Ir degė liepsna.... Degė ir degino dūmus ir debesius. Degė ir skudrino dvasią, degė ir švietė kelią ir šaukė degti ir visur liepsnot....

Užpakalyj gi girdėjosi vis ta pati monotoniška kalba.

Laikiniai L. V. S. organizacijos įstatymai.

1) Sąjungos sanariu skaitosi kiekvienas, kuris sutinka su sąjungos programą, priklauso jos nutarimams ir priguli prie kokios nors sąjungos kuopos.

2) Kiekviename valsečiuje tveriasi sąjungos kuopa ne mažiau kaip iš penkių ypatų, kurių priedermė yra platinti sąjungos tikslus, šviesą, susipratimą, pritraukti prie sąjungos naujus sanarius ir visokiąs būdais palaikyti sąjungą.

3) Sąjungos kuopa renka iš savo tarpo: a) kuopos pirmąjį, kuris veda visus kuopos reikalus, susineša su kitoms apieilinkės kuopomis ir su Centraliniu Komitetu.

4) Keleto burelių pirmininkai, susirinkę bent kartą per mėnesį draugen, tariasi apie savo apygardos reikalus. Didžiai prireikus, visos apygardos burelių pirmininkai, išrinkę iš savo tarpo atstovus, siunčia juos į apkeičio, gubernijos ir pagaliaus visos Lietuvos valstiečių susirinkimą.

5) Kuopų sanariai renka sąjungos reikalus pinigų, dalį kurių apverčia vietinių kuopų reikalams: knygomis, laikraščiams ir tt. dalį gi siunčia Centraliniam Sąjungos Komitetui.

In sanarius naujai tveriamų draugysčių.

Nuolatai tenka patęmty laikraščiuose apie besitveriamų naujų su tautiškais vardais draugystės nepiguli prie Susiv. L. A.; labai būtų gražu ir praktiškai, jeigu visos lietuviškos draugystės Amerikoje prigulėtų prie Susivienijimo Liet. Am.

Broliai ir Seseris, kurie lveriate, ar norite tverti draugystės broliškos pagelbos, teatrališkas, ar dramatiškas, perskaitykite pirmiaus įstatus Susiv. L. A. Pasiteiravimas nleko nekastuos. Atsiliepus per laisną pas sekretorių, gausite įstatus, ir kitus patarimus, kas būtų reikalingu tveriant draugystes. Tokios draugystės gauna charterį iš Susiv. dovanai. Posmertinės Sumoka \$150.00, metinė mokesis \$2.25. Prigulėdams prie Susivienijimo, pastoji žmogus didžiausios lietuvių organizacijos. Visos tautos gyvenančios Jungtinėse Valstijose Amerikos turi savo susirinkimus, susivienijimus: Anglijonai, seni Amerikos gyventojai, kurie, rodos ir gana turtingi, yra susijungę į dideles politiškas ir pramoniškas organizacijas ir daug gero atneša jų sanryšiai. Kodėl tik mes lietuvių esame taip apsilėję, apie savo reikalus nesirūpinam, atsiduodami ant Dievo valios? Negalim atsiduoti ant keno nors valios, kol esame ant flos pasaulės, turime kiekvienas rūpintis ir, sujungę pajėgas, per susirinkimą organizacijas, galime ką svarbesnio nuveikti. Prigulėdami prie Susiv. L. A., nepadarysim sau jokios skriaudos. Kur lietuvių yra per mažai, kad galėtų draugystę užsilaikyti, ten galima susirašyti bet 10 ypatų ir bus S. L. A. kuopa; tokia kuopa gauna Susiv. charterį ir gali laikyti susirinkimus, apkalbėti visokių reikalus, kas reikalinga išaiškinimui nuomonių, o ypatingai dabar besitariant ilgesniems vakarams, rengti perstatymus, tas vis mus veda prie pažinimo reikalų žmonijos. S. L. A. suvertas ne vien mokėjimui po mirusio sanario posmertinės, bet dėl agitacijos ir pačių paudos. Parengimas visuomeniškų susirinkimų ant susirinkimų nėra aprūbežiuotas, apie ką kas turi kalbėti, bet kad tarp mūsų nedaug yra mokslus lankusių, tai ant tokių susirinkimų, kas daugiau žino, išreiškia kitiems, ir, taip sakant, mes lavinamės per tokias prakalbas, kaipi kad mokyklas lankytume. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau nuo kelių metų apsirinko sau viduri kelio, tarpe visų mūsų partijų laisvos tautystės, ir tuom keliu ejo ir tikimės, kad eis toliau, nes tas kelias Susiv. L. A. šiandien yra atsakančiausias.

M. J. Damijonaitis.

Maskolijoje, gyventojus: Kazanias, Simbirsko, Samaros ir Saratavo gubernijų pasiekė badas, o randas neįstengia baduolių sušelpiti. Vokiški kolonistai už žemus pinigų parduoda savo ukės ir nešdinasi iš Maskolijos Vokietiją ir į Ameriką.

Danija likosi sujungta telegrafo linija su sala Islandija. Dėl to atsitikimo net prezidentas Roosevelt atsiuntė Danijos karaliui savo linkėjimus.

Kokiū būdu susitvėrė svietas?

Parašė Prof. Dr. M. Wih. Meyer.
Vertė J. ILGAUDAS.

pradinių atomų, turi vystytis iš pirmpradinio stovio. Tokius jau pamatus atrandame ir ant augščiausio laipsnio kosmiškų kūnų. Ir kosmiški kūnai turi savo paskirtą gyvenimo laiką. Tačiau kada susimuša du, savo dienas pergyvenę, kosmiški kūnai, idant pagimdytų naują, galintį išsibulinti; tuomet visgi užsilieka da medegų kruvos, kamuoliai, nuo kurių paeina visas išsivystymas išsiskirusių medegų, visa tveriamą organizaciją. Tokį pat įstatymą atrandame teipgi ir viduriniuose įstatymuose. Kiekvienas mirštąs individualumas, be abejonės, reprezentuoja svieto pabaigą, bet nors ir turi išaugti kiekvienai naujai generacijai ant augščiausio laipsnio iš-pat kuditystės, iš-pat pamatų, visgi prideda ji, besivystydama, prie tėvų palikimo, prie organizacijos, ka-nors naujo, geresnio, kuri buvo pirm jos buvimo lyginiui kaip rudenįjį numetąs lapus medis kiekvienam pavasaryje daugiau lapų ataugina negu kad turėjo pereitą vasarą. Tiesa, medis tol ataugina daugiau lapų kol da nepradeda senti, kol šakos da pilnos gyvyumo ir da nedžiūsta. Tačiau kol įvyksta tas laipsnis kol pradeda medis senti, iki tol atauga nauji medeliai, jo vaikai, kurie vystosi ir tobulinasi sparčiau negu senasis.

Vienok visuose laipsniuose svietų besivystymo šakojasi organizacijos kas-kart labiau. Mat iš pirmpradinių atomų susitvėria atomai chemiko, o nors šitie ir turi tam tikrą maksimalią didumo laipsnį, visgi jie turi ypatingą susigrupuoti į molekulas. Besididindant šalčiui susisaurina atomų aplinkbėgiai molekule, medegos sutirštėja kas-kart labiau ir šitokis procesas gali vystytis teip toli, kol ant galo neištekis vidurinių pajėgų, idant išskirstyti susivienijusius į molekulas atomus. Tokiu būdu persikeičia molekulas į atomą. Ir sulgy darytų patenįjimų galime manyti, kad tokios sanlygos arba tokis besivystymo eigis sutvėrė iš mažesnių atomų mums neperskiriamus chemiškus atomus. Toliau, vienok, galime darodyti, kad molekuli susigrupuoją į didesnę organizaciją, sistemą. Teip, paveikslan, susideda kristalas iš labai didelių daugybės atskirų molekulių, kurie, įdomiai susigrupavę, sutveria naują organizaciją, naują dėslių pavidalą. Užtai galime persistatyti kosmiškus kūnus kaipo kristalus kuodidžiausio pavidalo, arba kaipo atomus, o Pankščių kelią galime paimiti už vieną molekuli didžiausios visatos, kurią mes pažystame. Kad teip yra, tai tą matėme gana aiškiai betyrynėdami, nes juk atradome, kad ir kosmiški kūnai nuolatai artinasi prie vieno-kito ir lyginai kaip sauliniai atomai susigrupuoją į vieną Pankštelinį molekuli, sutveria naujos didesnius atomus, kuriuos, imant nuo jų laipsnio, jau negalime atskirti. Tokiu būdu, mat auga, keičiasi svietai iš vieno laipsnio į kitą; iš atomų pasidaro saulės, o saulės vėl yra tiktai atomas tame augstame laipsnyje. Ir mes nesurandame nė pradžios nė pabaigos tų laipsnių svietų besivystyme. Užtai galime drąsiai manyti, kad ir atomai yra kosmiškais kūnais, apgyventais ant paviršiaus kaip mūsų žemė; teipgi galime manyti, kad mūsų žemė yra tiktai skeletu tokio gyvyumo, kuriam mes žmonės tereikiame kaipi celės, kuri, lyginai kaip kraujo kūneliai, grumulėliai, šen ir ten bėgioja ir nuolatai dirba, idant tokiu būdu kiek galint išsibulintų ir palaikytų tą didįjį gyvūną.

Kadangi mes laipsniuose gamtos besivystymo neatradome jokių rubežių nė ant žemo, nė ant augšto, tai turime butinai manyti, kad teipgi nėra jokio rubežiaus ir gamtos besivystymui; ji gali amžinai vystytis. Seniau, tiesa, manė žmonės, kad svietų besitvėrimas turi turėti kokį-nors galą, kokį-nors augščiausį laipsnį, kadangi skystai padalyta medega turės laikui bėgant teipgi tą temperatūrą priimti, kuri viespatauja erdmėje, būtent didžiausią laipsnį šalčio (— 273° C.). Šitas, vienok, reiškia, kad tuomi pasibaigia visų atomų aplinkbėgiai molekuluose, nuo kurių šilumos paeina jų visi fiziški ir chemiški apsirėikimai, taigi, kad turės užstoti visuosius išsilyginimus pajėgų ir nuo to, žinoma visiškas ramumas ir pastirimas. Mokslinčiai pavadino šią stovį svieto entropiją, kuris, kartą atsiektas, tvertūsi amžinai. Taigi, sulgy tos nuomonės, artinasi svietas visuotinam, galutinam myriui, iš kurio negali jokia galybė jį bepeikelti.

Bet mes, vienok, pasiremdami ant savo iksioliinių ištyrimų, negalime jokiū būdu pripažinti čia privestą manymą už teisingą. Nors, tiesa, ir sustoja viduriniai krutėjimai atomų molekuluose, kada tie pasiekia absoliutiską zero temperatūrą, vienok tuomet persikeičia molekuli į atomus augstusiu išsivystymo, kurį svietas, toll atstu nuo perėjimo į amžiną myrį, yra pasiekęs. O jeigu ir snsvienys, sutirštės visa medega saulinės sistemos ant tiek, kad nė mažiausia dalelė negalės pasikrutinti tame kosmiško kūno atome, tai visgi da kruta tas atomas erdmėje, o laikui bėgant suras jis kitą, sau panašų kosmiško kūno atomą, su kuriuo galės sutverti naują molekuli, paveikslan, baisyu susimušimu su vienu-kitu, nuo ko jo dalyis išsibulintų ir pirmpradinius atomus, kas atsitiko, kaip pamename, su nauja žvaigždė žvaigždėne Perseus.

Visiškas galas svietų besitobulinimo gali tiktai tada įvykti, jeigu svietų medega turi savo rubežių, jeigu nėra jos begalo daug; taigi tada, jeigu nėra begalo daug svietų, kurie gali amžinai vienytišiai į naujas, aug-

štesnes organizacijas. Bet kiek mes galime apmatyti ir iširti, yra svietas arba visata neįsmatuojamai didelė, bet ar ji yra, ir išties begalinė, tai tą negalime pasakyti, ir, be abejonės, niekada negalėsime. Išbulintą begalinę platumą arba didumą gali apimti vien begalo didelė dyasė, arba begalo didelis protas.

Bet, tiek-to; juk atradome savo protu bent tiek, kad nuolatiniam visatos besitobulinimui nėra pastatyti joki rubežiai. Užtai galime džiaugtis iš bendradarbystos šito amžino, niekada nepasiekiamo tobulumo, idant tokiu būdu nebutų galo amžinam besiekimui laimės.

Ir kaip neprapuola joks atomas sviete arba visatoje, teip neprapuola, neprazusta nė mūsų darbas padėtas kovoje už gerą, už teisingą ir gražų. Ne veltui mes gyvename!

GALAS.

Vsevolod Garšin.
KARĖS LAUKUOSE.
Kareivio atsiminimai.

Iš rusų kalbos vertė A. L-IS.

L

Geguzės ketvirtą dieną, tukstantis aštuoni šimtai septyniolios-dešimt septyniuose metuose, atvykau Kišinevan ir už pusės valandos sužinojau, kad šiuo miestu praeina 56-toji pestininkų divizija. Kadangi aš pribuvau tik su tuo tikslu, kad įstoti į kurį-nors pulką ir pabuvoti karėje, tai Geguzės septintą dieną, ketvirtą valandą ryto, stovėjau jau ant gatvės pilkos kareivių eilėse, suglituotose priešais pulkininko 222-rojo starobieleksinio pestininkų pulko butą. Jau būvau apsvilęs pilku kareivio plosčiumi su raudonomis antpetėmis ir mėlynomis įsagomis; ant galvos buvo šlikas su mėlyna apkalke, ant nugaros dėklas, pajusioje patronų krepšiai, rankose sunkus vintuotas šautuvas.

Užgandė muziką; iš pulkininko buto nėsė vieliavas. Suskambėjo komanda — pulkas be jokio garso padarė ant sargos. Po to kilo baisus riksmas: „ukomannavo pulkininkas, paskui jį batalijono ir roto komandotojai, pagalios nuovadų pa-ficieriai. Nuo to įvyko painus ir man visai nesuprantamas pilkų plosčių krutėjimas, pasibaigęs tuo, kad visas pulkas išsidiėjo į ilgą ilgą eilę ir, skambant pulko orkestrui, griežiančiam linksmą maršą, nuomačiai pradėjo žingsniuoti. Žingsniavau ir aš, stengdamasis sutalykti kojomis ir eiti ant lygios su savo kaimynu. Dėklas ant nugaros traukė atgal, sunkus krepšiai prysakin, šautuvas šokinėjo ant peties ir slinko žemyn, pilko plosčiaus apkalke graužė kaklą; tečiaus, nevezint ant visų tų mažų neprimuomų, muzika, sutariąs, sunkus kariškos eilės krutėjimas, gaivingas rytmečio oras, reginys daugybės pilkai baluojančių pilno durtuvų nei aštrių rūginių, saulės nudegti, rustus kareivių veidai — visa tai pripildė dvasią tvirtumui ir ramumui.

Namų tarpvartėse, nežiurint ant ankstaus ryto, stoviuoju žmonių kruvelės, pro langus kyšojo pusiauapliki moterių ir vaikų pavidalai. Mės ejoje ilgą, tiesią gatvę pro rinką, kur jau pradėjo rinktis važiuoti molidaviečiai jaučią traukiamuose vežimuose. Gatvė ejo augštyti į kalną, atsidurdama į miesto kapines. Rytas buvo ūkanotas, šaltas, truputį lašėjo lietus. Migloje smėksojo auganti ant kapinių medžiai, iš už šiapių vartų ir sienos kyšojo kryžių ir paminklų viršūnės. Mės pasukome pro kapines, palikdami jās dešinėje pusėje. Ir man vaidijos, tartum jos žiuri pro miglą į mus ir stebisi: „Kam jums, tukstantiems, eiti už tukstančių mylių mirti svetimos šalies laukuose, kad galima ir čia numirti, — numirti ramiai ir atsigulti po mano medžio kryžiais ir akmenis antkapiais? Pasilikite!“

Bet mės nepasilikome. Mus traukė nežinoma spēka: didesnės spēkos žmogaus gyvenime nėra. Kiekvienas atskirai ištikrųjų būtų traukęs namo, bet visas tytyveikas ejo, klausydamas pagal discipliną ne samonės dalyko teisingumo, ne jaismo neapkantos nežinomojo priešiaus, ne baimės bausmės, bet to nežinomo, nepermanomo, kurs ilgai da vadijos žmonių į kruvinas skerdynes — tas didžiausias visokeriopaisių žmonių vargų ir kentėjimų priežastis.

Už kapinių prasidėjo platus ir gilus klonis, besitiesias miglotas tolimon. Lietus pradėjo smarkiau lyti; kūr-ne-kur, toli-toli, prasiskirdami debesiai leidė saulės spinduliams prasismelkti ir tuomet tai kreivį ir tiesų lietus dryziai švietėsi lyg sidabras. Žaliojančiais klonio šlaitais slankiojo miglos; pro jas buvo galima užvegti ilgus, išsidiėkusias kariaunos eiles, einančias mus pryskakias. Retkarčiai, blizsterėjo kur-ne-kur durtuvus; giuklas, pakliūvęs į saulės šviesą, keletą akymirkų mirgėjo, skaisčia žvaigždute ir vėl geso. Kartais debesiai ankščiau susipyrė, tasyk darėsi visai tamsu, lietus smarkiau tesško. Už valandos po mūsų išėjimo keliuonėn aš pajaučiau, kaip šalto vandens srauja nusruvėjo mano nugarą.

Pirmoji pereitis buvo nedidelė: nuo Kišinevo iki (laurenų kaimo viso aštuoniolika varstų. Tečiaus, nepratęs nešioti ant savęs dvidešimt penkis — trisdešimt svarų sunkenybės, aš, prisigriebęs iki paskirtos mums grintelės, išsykiuogi ir atsiešėti negalėjau: prisiliejau nugarą prie sienos ir teip, pilnojė amunicijoje ir su šautuvu rankose, stovė-

jau apie dešimt minutų. Vienas iš kareivių, eidamas virtuvėn pasiimti pietų, susimilo ant manęs, pašmė ir mano katilėlį; bet kada jis sugrįžo, tai rado mane jau kietai įmigusį. Pradubau tik ketvirtą valandą ryto, išbudintas nepakentimamai aštrių rago garsų, žaldiančio general-maršą, ir penkioms minutoms praslinkus jau vėl žingsniavau purvynu, įmurusi keliu, kuomet smulkus, tartum pro sieta košiamas, lietus bėpaliovos dulko. Mano prysakėje dulavo kazi-keno pilka nugarą su užkrauta ant jos dvylo versio odo dėkle ir bėrkino geležiniu katilėliu; šalymais abipusiai ir užpakalyje klampojo tokiu pilki pavidalai. Pirmose dienose aš negalėjau atakirti jų kito nuo kito. 222-rasis pulkas, kuris aš pakliuvau, susidėjo daugiausia iš Viatkos (Viatkos — kaip jie patys sakosi) ir Kostromos gubernijų kaimiečių. Visų platus, su išsikišusiais skruostkauliais veidai, pajudavę nuo keliuonės; rudos, mažos akys, nublankę, be spalvos plaukai ir barzdos. Nors aš atminiau keletą pravazių, bet kuriam kuri priklausė — nežinojau. Už dviejų savaičių aš negalėjau suprasti, kaip galėjau maišyti su kiti-kitu du savo kaimynai: vienas, eįsį greta su savininku pilkos nugaros, bėpaliovos dulavusios man prysakėje ir antrą, eįsį greta su manim. Aš besikirtingai vadinau juodu Fiodorovu ir Žitkovu ir visada klydan, tuotarpu gi juodu buvo visai į kits-kitą nepanašiai.

Fiodorov, kapitonas, buvo jaunas žmogus, dvidešimt dviejų metų, vidutinio ūgio, tiesaus, dailaus sudėjimo. Veidas jo buvo reiškus, kaip teiktinas, su labai gražiai užbrėžtais: nosim, lupomis ir smakru, apdengtu palsai-geltona garbinuota barzdu, ir linksmomis mėlynomis akimis. Kada surikdavu: „dainininkai, trauki!“ jis buvo mūsų rotos dainavėdžiū ir aiškiai išvedavo kruti-nės tenorū — aukštutinėse notose pasigaudamas aukščiausio falseto: —

... Čarą ša-a-aukia senatani!

Gimimu paėjo jis iš Vladimiro gubernijos, bet da vaiku budamas pateko Petropilijui. Petropilij „kultura“ — kas retai pasitaiko — nesugadino jo, tik geriau aptasė, išmokio, tarp ko-kito, skaityti laikraščius ir kalboje varito įvairius, kaimiečiams jau nepaprastus, žodžius.

— Zinote, Vladimir Michailovič, — kalbėjo jis man: — aš galin turėti ir daugiau supratimo negu dėdulis Žitkov, nes Pyteris* vistik padarė ant manęs savo įtekme. Pyterij civilizacija, o pas juos, kaime, viespatauja nežinia ir nuoznumas. Bet vienok užtat, kad jis jau senyvas žmogus ir, galima sakyti, viso matęs ir pergyvenęs įvairius vargus nelaimės, tai man nepridera, paveizdan, rėkauti ant jo. Jam jau keturiolios metų, o man dvidešimt treči eina, nors rotoje aš ir skaitausi kapralū.

Dėdė Žitkov — resnas, nepaprastai stiprus žmogus, rusčios išžiuros. Jo veidas tamsus, skruostkauliai atsikišę, akys maziukės, žiuri visada paniuroms. Jis niekada ne-siisypsojo ir retai kada kalbėjo. Užsėmimu jis buvo trobastatis, kada mobilizavo mūsų armiją jis tuomet naudojosi paliuosavimu nuo tarnystos ant nepaskirto laiko. Iki visiško atleidimo jam betruko vos kelių mėnesių; prasidėjo karė, ir Žitkov patraukė karžygin, palikęs namie pačią ir penketą vaikukū. Neveizint ant savo neperdailiausios išžiuros ir amžinai apsiablausio veido, jame buvo kas tokio prie savęs traukiančio, gero ir tvirto. „Dabar man rodosi visai nesuprantamu, kokiū būdu aš galėjau neatsikirti tų dviejų kaimynų kits-nuo-kito, tečiaus pirmi dvi dieni abudu man rodėsi vienodu: abudu pilku, sunkenybės velkančiu, pavargusiu, perslapusiu ir nuo šalčio drebančiu.

Visą pirmąją pusę geguzės lijo nepaliaujami lietus, o mės kelioavome be šėtrų. Begalinis, nuo lietaus įmurgęs, kelias kuone kas varstas tai lipo augštin į kalną, tai leidosi žemyn į daubą. Eiti buvo sunku. Ant kojų kibo purvų gabalai; pilkas dangus nusidriekė žemai ir be paliovos šlakstė mus smulkiu lietuim. Ir galo jam nėra; nė vilties nėra, pribuvus ant nakvynės, išsidižiovinti ir susišildyti: rumunal mus į savo gyvenamąsias neleidė, tiesą pasakius jiems ir nebuvo kur sutalpinti tokia žmonių daugybė. Mės visada pereinavome kiton pusėn miesto arba kaimo ir sustodavome kur-nors ganyklose.

— Sustok!... Ginklus statyk!...

Ir, pasrėbė šilto viralo, prisidavo gulti tiesiog purvynan. Apačioj vanduo, viršum vanduo; rodėsi, tartum ir visas kūnas vaudein permirkęs. Drebi, gaubstaisi plosčiumi, palengvėle pradėdi apšilti drėgna šiluma ir kietai įmiegi, iki-rago garsas vėl neapekelbia visų nuosirdžiai keikiamą general-maršą. Ir vėl pilka eilė, pilkas dangus, purvinas kelias ir liudni, šiapi kloniai ir kalvos. Sunku buvo žmonėms.

— Dangus visai priakiuro, — atsidusdamas kalbėjo mūsų pusuovadinis paaficiarius Karpov, senas kareivis, dalyvavęs dagi karžygyje į Chivą. — Mirkstame, mirkstame be galo.

— Išdžiūsime, Vasil Karpic! Ot saulutė pasirodys, išdžiūvins visus. Keliuonė ilgą: pakol neeisime, spēsime ir išdžiūti ir išmirti. Michaili! — atsiskuka kaimynas į mane: — lig Dunojaus ar da toli?

— Priseis da apie tris savaites eiti.

— Tris savaites! O dvi jau einame...

— Einame stačiai velniui į nagus! — praniuzgėjo dėdė Žitkov.

— Ką tu ten niurži, tu, senpalaik! Žmonėms draugą atiminėji! Kokiam gi velniui į nagus einame? Kam tokius niekus

* Petropilija. (Vertėjas).

tauzij!

— Vai ką, gal ant pokilo einame! — atsauja Žitkov.

— Ne ant pokilio, tik kaip privalome savo priesaiką išpildyti!... Tu prisiekdamas ką kalbėjai? „Nesigailėdamas gyvasties!...“ Aa! Senas kvailis! Pasidabok!...

— Ką aš gi blogo pasakiau, Vasil Karpic? Ar gi neinu! Mirti, tai mirti... vis tiek....

— A matai! Teip ir sakyki!...

Žitkov tyli; jo veidas darosi da rustėsnis. Tiesą pasakius, abelnai niekam nesiorėjo kalbėti: eiti buvo per daug sunku. Kojos slysta, ir žmonės tankiai puola į dumblą. Biauoriais keiksmų girdešis šen ir ten batalijone. Vienas Fiodorov nosies nuleidžia ir be paliovos pasakvoja man istoriją vieną po kitos apie Petropilij ir kaimą.

Vienok, visam esti galas. Sykių ryto metą pabūdęs nakvynėje ties kaimu, kur buvo paskirtas mums visos dienos pasilsis, pamaciau mėlyną dangų, baltas, iš molio krėstas, triobeles ir vyndaržius, skaisčiai ryto saulės nušviestus, išgirdau palinksmėjusius, gyvus žmonių balsus. Visi jau buvo atsikėlę, apsidžiovinę ir silėsijos nuo sunkios dviejų savaičių keliuonės ant lietaus, be šėtrų. Laikė dieninio pasilsio atvežė ir jās. Kareiviai tuojau ėmė jās tempti ir, padarę visa kaip priguli, įkalinėję kuolus ir išstampe audklus, visi beveik atsigulo pavėsin.

— Nuo lietaus nepagalbėjo, bent nuo saulutės pridings...

— Nagi, nagi, kad ponaičio veidelis nepajuostų, — pajukavo Fiodorov, klastingai pamerkęs į mano pusę.

II.

Mūsų rotoje buvo du oficeriai: rotos komandotojas, kapitonas Zaikin, ir antras žemėsmyšis oficerius, vieliavininkas Stebelkov. Rotos komandotojas buvo žmogus vidutinio amžiaus, pusėtinai sutorstėjęs ir geras. Stebelkov — vaikas, tik-ką iš mokyklos išleistas. Gyveno juodu draugingai: kapitonas priglaudė vieliavininką pas save, girdė jį ir penėjo, o laike liety dagi dangstė jį savo viehnteliu gutaperkiniu plosčiumi. Kada paskirstė šėtras, mūsų oficeriai apsigyveno vienoje, ir kadangi oficerių šėtros buvo gana erdvos, tai kapitonas nutarė ir mane pas save apgyvendinti.

Visai pavargęs dėlei be miego praleistos nakties (dieną prieš tai mūsų rota buvo paskirta prie veizimų ir mės visą naktį traukėme juos iš duburių ir iš patvinusios upelės), aš po pietų atsiguliau ir veik kietai įmigau. Rotos komandotojo tarnas išbudino mane, atsargiai už peties judindamas.

— Barin Ivanov! barin Ivanov! — šnabzdėjo jis, lyg nenorėdamas manęs išbudinti, bet priešingai, stengdamasis mano miegą nepertraukti.

— Ko reikia?

— Kapitonas reikalauja. — Ir matydamas, kad aš imu pasižuoti durtuvą, pridurė: — Jie sakė: vesk, kaip rasi.

Zaikino šėtroje susirinko visa kompanija. Apart šeimyninkų buvo da du oficeriai: pulko adjutantas ir šaulių rotos komandotojas Vencel. Tuomet, taigi tukstantis aštuoni šimtai septyniolios-dešimt septyniuose metuose, batalijonas susidėjo ne iš keturių, kaip dabar, bet iš penkių rotų; karazygijė šaulių roto ejo užpakalyje, teip-kad mūsų rota savo paskutinėmis eilėmis susidurė su anos pirmutinėmis. Man prisiejo eiti be veiz tarp šaulių, ir aš jau nesykį girdejuo nuo jų juoblogiausius atsiliepinimus apie štabo kapitoną Vencelį.

Visi keturi sėdėjo aplink skrynią, užvaudojančią skomę, apkrautą virduoliu, indais ir buteliu, ir gerė arbatą.

— Pons Ivanov! Prašom, prašome! — susuko kapitonas. — Mikita! duok šen puodelį, kaušą, stiklinę, ar ką ten surasi! Vencel, pasitrauk, duok svečui prisisėsti.

Vencel pasikėlė ir labai meliiai linktelėjo man. Buvo tai gana liesus, nedidelio ūgio, da jaunas žmogus, išblyškęs ir nerviškas. — Kokios jo neramos akys ir kokios plonos lupos! — atėjo man tuomet į galvą. Adjutantas, nepasikeldamas nuo vietos, padavė man ranką.

— Lukin, — trumpai atsirekomendavo.

Man buvo truputį nesmagu. Oficeriai tylėjo. Vencel kurkūnojo arbatą su romu; adjutantas činlėpė ir papsėjo iš trumpos pypkutės; vieliavininkas Stebelkov, linktelėjęs man galva, skaitė sau toliau sutaršytą tomą kokio ten romano, atlikusio jojo valioje keliuonė iš Rusijos į Uduonojį ir paskui vėl sugrįžusio Rusijon da labiau sutaršytame pavidale. Šeimyninkas pripylė didelį molinį puoduką arbatos ir įvertė į ją gerą porciją romo.

— Imkite, pons studente! Sveikas ant manęs tenepyksta: aš žmogus prastas. Pagalios ir visi mės čia žmonės prasti. O tamsta žmogus apšviestas; turite todėl mums atleisti. Ar ne teip?

Ir jis savo milžiniška letena nustvėrė mano ranką iš viršaus, teip kaip plėrnsnis pankstis nustveria savo auką, ir keletą sykų pakratė ją ore, maloniai žiurėdamas į mane savo apskritomis, mazomis akutėmis.

— Tamista studentas? — paklausė Vencel.

Teip, pons kapitone, buvęs.

Jis šyptelėjo ir pažvelgė į mane savo neramiomis akimis. Man prisiminė kareivių pasakojimai, bet toje valandėlėje aš paabejojau apie jų teisingumą.

— Kam tas „pons kapitone“? Čia šetroj esame savas tarp savų. Čia tamista esi tiešioji inteligentiškas žmogus tarp tokių jau — tyliu balsu tarė jis.

— Intelligentiškas, tai tiesa! — sušuko Zaikin: — Studentas! Myliu studentus, nors jie ir maištininkai. Pats bučiau buvęs studentu, jeigu ne likimas.

— Kokiai gi toks ypatingas tavo likimas, Ivan Platonič? — paklausė adjutantas. — Toks: negalėjau jokių būdų prisirengti ir gana. Na, matematika da šep-teip, bet kaslink ko kito — nesieina, nors tu ten ką nori. Ta literatura... Ortografija... Teip ir junkerių mokykloje neįsimo-kau rašyti. Dievaz!

— Žinote, pons studente, — tarė adju-tantas, leidamas du milžiniški dumplakū: — žinote, kaip Ivan Platonič žodį „jesio“?

— Na, na, dėduli, nemeluok! — gynėsi Zaikin.

— Tikrai, nemeluoj. Rašo: i, es, ša, o. Kaip tamistai tas išrodė?

— Ir adjutantas garsiai nusikvatojo. — Plešk gerklę. Ogi patsai... da mat adjutantas, žodį „šot“ rašo su „ja“.

Adjutantas visai pasileido juokais: vie-liavininkas Stebelkov, tik-ką paėmęs į bur-ną arbatos, purkštelėjo ją ant savo romanso ir užgesino vieną iš dviejų žvakių, apšviečian-čių šetrą; at teip jau negalėjau susilaikyti nesijuokęs. Ivan Platonič, daugiau už kit-us pakinktas savo smailumu, storu balsu kvatojos pilvą susiėmęs. Vienas Vencel ne-sijuokė.

— Tai literatura, Ivan Platonič? — kaip ir pirmiau tyliu balsu paklausė jis.

— Literatura, literatura... Na, ir da kas kitas. Žinote, kaip kas-toks geografi-je nuvažiuo „iki ekvatoriaus“, o istorijoje „iki eros“. E, ne! Vis tati niekai, ne ta-ma dalykas. Pasakyti visą teisybę: turė-davau pinigėlių, ot, ir gyvenau. Juk aš, Ivanov... pavelykit, kuo tamista vardu?..

— Vladimir Michaili.

— Vladimir Michaili. Gera!... Juk aš, kaip jau pasakiau, buvau saldras ne-menas. Ko aš neįsakydavau! Na, žino-te, kaip toje dainelėje sakoma: „buvau jau-nas, uliavoju, nerupėjo niekas man; pini-gėlius praieikvoju, žydo bernu palikau.“ Ištovau junkeriu ir šitą garbingą armijos pulką; išgabeno mokyklon, šep-teip pabaik-iau ją, na, matote, ir skurstu jau antrą me-tų dešimtį. Dabar štai einame turkams kai-lį išdirbti. Išgersime, vyručiai, gryno! Ar-gi verta jį maišyti su arbata! Išgerkime, ponai, „kanuolių mėsa“!

— Chair a canon, — išvertė Vencel.

— Tebunie šer a canon, tebunie francu-ziskai. Musų kapitonas — protingas žmo-gus, Vladimir Michaili: pažysta kalbas ir visokias vokiečių eiles moka išgalvos kalbė-ti. Klausykite, tamistėle: ar tamistai pašau-kiau delfo, kad pasiulyti, ar nenorėtumete persikelti į musų šetrą? Ten juk jums še-šiams, drauge su kareiviais, ankšta ir biau-ru, prie to ten ir vabalų... Pas mus vis-tik bus geriau.

— Ačiū labai, tik pavelykite man nuo to pasiūlymo atsakyti.

— O tai kokį? Nenorite? E, niekai! Mikita! Atvirk čia jo dėklą, daiktus. Ta-mista kurioj šetroj būni?

— Antra nuo dešinės pusės. Tik visgi pavelykite man tenpat pasilikti. Man juk prsieina daugiau būti su kareiviais. Ge-riau todėl visai su jais ir pasilikti.

Kapitonas su atyda pasižiūrėjo į mane, tartum norėdamas išsakyti mano mintis. Pagalvojęs jis tarė:

— Tamista, rasi, norite su jais draugais būti?

— Teip, jeigu tas galima.

— Tiesa. Nepersikelti. Godoju už tai.

Savo stora letena pastvėrė jis mano ran-ką ir ėmė ją purtyti.

Neužilgio po to, atsisveikinau su oficie-riais ir išėjau iš šetros. Pradėjo temti. Žmo-nės vilkosi plosčias, rengdamiesi ant vaka-riduės. Rotos sustojo į eiles teip, kad kiek-vienas batalijonas tvėrė sustvėrtą keturkam-pį, kurio viduryje buvo šetros ir į rikes su-statyti šautuvai. Tą dieną, kadangi visą ją silsėjomės ant vietos, susirinko visa musų di-vizija. Bugnai sutartėjo vakarinę, kur-ten iš tolo pasigirdo komanda:

— Pulkai ant maldos!... kepurės nu-si-imk!

Ir akimirkoj dvylika tukstančių žmonių agnuogino savo galvas. — „Tėve musų, ku-risai esi danguose...“ — pradėjo musų ro-ta. Greitymais teip jau užgiedoj. Šesios de-šimt chorų, po du simto žmonių kiekvien-a, giedoj žėdnas sau. Darėsi dissonan-sai, bet malda vistik skambėjo graudžiai ir iškilmingai. Palengva chorai pradėjo nutil-ti; pagalios toli, galiniame batalijone pasku-tinėji rota pabaigė: „bet gelbėk mus nuo pikto.“ Trumpai subarskino bugnai.

— Užsidėk!

Kareiviai ėjo gulti. Musų šetroj, kur, kaip ir kitose, ant dviejų ketvirtinųjų siek-snių ploto turėjo sutilpti šeši žmonės, mano vieta buvo nuo krašto. Ilgai gulėjau, žiūrė-jau, žiūrėdamas į žvaigždes, į toli kareivių kuriamas ugnis, prisiklausydamas dusliems, neaiškiems dideles stovyklos garsams. Kai-myninė šetroj kažkinkas sekė pasaką, be pa-liovos atkartodamas žodžius „teip dau-giau...“

*) Tie neįvardijami pastebimi tik rusų rašte. Čia jie „ali“ bet suprantami tik šiek-tiek mokantiems rusiškai. Vert.

— Teip daugiau, tas kunigaikštis ateina pas savo pačią ir pradeda jai visa prikausio-ti. Teip daugiau, jį... Liutik, miegi jau, a?... Na, miegok sveikas! Sveta Marija dangaus Karalienė, užtark už mus griešnus... — šnabžda pasakotojas ir nu-tilsta.

Oficerių šetroj teip jau girdėtis balsai. Apšviestu išvadaus audimu slankiojo milž-iški, dalkus šesėliai sėdinčių šetroj oficie-rių. Kartas nuo karto girdėtis iš ten gar-sų kvatojimai: tai juokiasi adjutantas. Li-nija, tai į vieną galą, tai į kitą, vaikščioja sargas, laikydamas rankose šautuvą. Prie-šais mus, ties netoli esančia artilerijos sto-vykla, teip jau sargas su pliku kardu. Nuo ten retkarčiais girdėtis tryptimas arklų, pri-rištų prie šautuvų, jų prunkstimas, girdėtis, kaip jie ramiai kramto avizas su tokių jau priimniu krumėsėjimu, koks man prisieidavo girdėti ne karėje, bet tėviskėje, kur-nors su-stojamoj vietoj, tokių jau ramiai žvaigždėtą naktį. Septynios Gryžulio Rato žvaigždės mirgavo žemai ant horizonto, daug žemiau negu pas mus. Žiūrėdamas į šiauržvaigždę, mačiau, kad ten butent, į tą pusę turi būti Petropolis, kur aš palikau savo motiną, drau-gus ir visą širdį ai brangų. Virsum galvos blizgėjo pažįstami žvaigždynai; paukščių kelias balavo ne išblykusių ruožų, bet žibė-jo skaisčia, iškilmingai-ramia šviesos juosta. Į pietus kokios tai didelės žvaigždės nepažy-stamo, nematomo pas mus žvaigždyno, žibė-jo viena raudona, kita žalsva šviesa. Gulė-damas mačiau sau: kada mes nueisime to-liaus, už Dunojus, už Balkanų, į Konstan-tinopolį, ar pamatysiu ten da naujas žvaig-ždes? Ir kokios jos?

Miego nesinorėjo. Atsikėliau ir pradė-jau vaikščioti rasota žole tarp musų batalijo-no ir artilerijos. Juoda žmogysta pasivijo mane, barskandama kardu; pagal jos skam-bėjimą supratau, kad tai oficerius ir aš at-sistojau frontu. Oficerius prisitartino prie manęs ir pasirodė, kad tai Vencel.

— Ką, miegas neina, Vladimir Michai-li? — paklausė jis švelniu ir tyliu balsu.

— Neužmiegu, ponas kapitone.

— Vadinuosi Piotr Nikolajevič... Ir aš negaliu užmigti... Sėdėjau, sėdėjau pas jusų komandotojų, nusibodo: susėdo jie kortuoti ir kortuoja, prie to visi jau nu-sigėrė... Ak, kokia naktis!

Ejo greta su manim. Priėję linijos ga-lą, pasukova atgal ir teip, tyledama, keletą sykių perėjo nuo vieno galo iki kito. Vencel pirmas atsiliepė:

— Sakykite man, ar jūs savo noru išsi-rengėte karą žygin?

— Teip.

— Kas gi jus traukė?

— Kaip jums pasakyti? — atsakiau, ne-norėdamas įsileisti į smulkmenas. — Dau-giausia, žinoma, noras pamatyti, patirti...

— Ir, rasi, teipgi ištirti ir pažinti liaudį ypatoje jos atstovo — kareivio? — paklausė Vencel.

Buvo tamsu, ir aš negalėjau įžiūrėti jo veidą, bet jo balse girdėjau ironiją.

— Kur jau ten tyrinėti! Ne tyrinėji-mai rupi, kada žmogus mąstai tik apie tai, kad kaip-nors prisivilkti lig stoklos ir išsi-miegoti!

— Ne, be juokų. Sakykite, kodėl jūs nepersikraustėte į šetrą pas savo komanduo-toją? Ar gi jūs to kaimietiško mintimi teip branginate?

— Žinoma, branginu, kaip ir mintimi kiekvieno, kurio negodoti neturiu prieža-sties.

— Neturiu pamato jums netikėti. An-tra vertus, juk dabar tas į didelę madą įėjo. Ir literatura — ir toje pradėjo piešti kai-mietį kaip kokį ten sutvėrimo perlą.

— Kas sako, kad sutvėrimo perlas, Piotr Nikolajevič! Bent tik žmogumi pripažintų, ir tai būtų gerai.

— Ak, gana jau meldžiamieji, su savo skurdžiais žodeliais! Kas jo nepripažysta! Žmogus? — na, tebuna žmogumi; koks — tai jau kitas klausimas... Geriau šnekė-siva apie ką kitą.

Mudu ištikro išsineko. Vencel, ma-tomai, buvo labai daug skaitęs ir, kaip sakė Zaikin, žinojo ir kalbas. Kapitono patėmi-jimas, buk jis „elies kalas“, teip jau teisingu pasirodė: pradėjoja kalbėtis apie francuzus, ir Vencel, sukiolojęs naturalistus, perėjo į 40-tuosius ir 30-tuosius metus, ir dągi su jausmu padeklamavo Alfredo de-Musset'o „Gruodžio naktį.“ Jis skaitė gerai: prastai ir reikiškai ir su geru francūzišku ištariimu. Pabaigęs, jis patylėjo valandėlę, galias pri-durė:

— Teip, tas gerai; bet visi francūzai sy-kiu neverti dešimties eilutė Schillerio, Goethės ir Shakespeare'o.

Užveždamas pulko knygyną, pakol ne priėmė savo komandan rutos, jis stropiai e-kė ir rusų literatūrą. Kalbėdamas apie ją, jis aštriai sukritikavo jos — kaip jis išreiš-kė — „vyzotą pakraipą“. Nuo to patėmiji-mo mudviejų kalba sugrįžo vėl prie pirmų-šio dalyko. Vencel karštai gincijos.

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

— Kada aš, kuone vaiku da budamas, istojau į pulką, aš nemaniau teip, kaip da-bar jums sakau. Aš stengiausi veikti žodžiu, stengiausi įgyti dorišką įtekme. Bet metai praslinko, ir jie visas gyslas iš manęs išstam-pė. Visa, kas pasilikio nuo teip vadinamų gerų knygelių, susidurus su tikruoju gyven-i-mu, pasirodė sentimentališku nieku. Ir da-bar aš manau, kad vienintelis budas būti su-prastu, yra — stail!

Apsireiškimai atmosferoj arba Meteorologija.

Pagal Prof. Wojeikov'a.

Paskirstymas vėjų vasaros laike, taigi liepos mėnesij.

Siaurietinis pasatas Meksikoniskoj ju-rių kojoj vasaros laike persikelia į rytinį; siaurinėj dalyj Atlantiko vasaros laike pu-čia pietvakariniai vėjai. Pietinėj dalyj visų oceanų, taigi Atlantiko, Pacifiko ir Indisko-oceanų, teip vasaros, kaip ir žiemos laike tankiau-siai pučia vakariniai ir šiaurvakariniai vėjai. Tas matyt ir pažiūrėjus į izobarų žemėlapi. Jurininkai gerai pažysta tuos vėjus ir savo kelionėse iš jų naudojasi. Teip, pavelksian, kelionėj iš Anglijos į Australiją žėgliniai laivai išsirenka ilgesnį kelią aplink pietinę Afriką, o atgal — aplink pietinę Ameriką.

Ant Chiniskų ir Japoniskų pakrančių pučia pietiniai ir pietrytiniai vėjai (mussona), o toliau į šiaurį, ant Behringo jurių — pietvakariniai. Ant Indisko ocano pu-čia pietvakarinis mussonas.

Europoj, vasaros laike persveria vakari-niai vėjai, ant salos Islandijos pučia rytiniai, rytinėj Europoj ir vakarinėj Azijoj — šiaur-vakariniai ir šiauriniai, ant rytinių Azijos krantų — pietrytiniai ir pietiniai, pietinėj Azijoj — pietvakariniai; ant Sibėrijos krantų persveria rytiniai ir šiauriniai vėjai.

Siaurinėj Amerikoj vasaros laike vėjas sekančiai skirstosi: vakariniai ir pietiniai vėjai buva prie vakarinių pakrančių, piet-iiniai — Meksikoniskoj jurių kojoj, pietvaka-riniai — prie rytinių pakrančių.

Pietinėj Amerikoj, Amazonkos klonyj, pučia pietrytinis pasatas; Afrikoj jis pasi-suka toliau į šiaurį, Australijoj gi liepos mėnesij pučia vėjai nuo sauszemio jurių link.

Ciklonai.

Ant persikeitimo vėjų ir oro nemazą tu-ri įtekmę teip vadinami ciklonai ir anticiklo-nai. Apie juos žemiau pakalbėsime.

Žinome, kad oro spaudimas ne vienoda; skirstosi ant viso žemės paviršiaus ir kad yra vietos didžiausio ir mažiausio oro spaudimo. Paimkime ant šiaurinio žemės puskamulio kelis izobarus pavaldę uždarytų kreivoms li-nijoms apskritėjų, iš kurių vidurinė atsako mažiausiam oro spaudimui, o kraštines — dideliu, teip kad spaudimas didinasi nuo vidurio kraštų link į visas puses. Prie ne-

Ciklonas ir anticiklonas.

lygaus paskirstymo oro spaudimo, jis visada stengiasi pereiti iš vietos didžiausio spaudi-mo į vietą kur spaudimas mažesnis, taigi stengiasi suilygtinti spaudimą, paremti mažė-nijai. Todėl, prie tokio sėdinčio izobarų, kaip parodyta ant paveikslėlio, oras iš visų pusių veržiasi į vidurį, kur yra mažiausias spaudimas, taigi minimum. Jeigu žemė ne-sisuktų aplink savo ašį, oras veržtųsi į vidu-rį, kur yra mažiausias spaudimas, vertikali-skais prie izobarų keliais, kadangi toj link-mėj labiausiai mažinasi oro spaudimas. Bet dėl žemės besisukimo oro traukimas pasisu-ka į dešiniąją pusę.

Todėl oras trauks į vidurį spirališku ke-liu, kuris suksis priešingai bėgiui laikro-džio rodyklo. Ant pietinio žemės puka-mulio, kur įtekmė besisukimo žemės veikia į kairiąją pusę, oras veržiasi į vidurį visai priešingu keliu, tai spirale suksis teip, kaip bėga laikrodžio rodyklas. Bet teip ant šiaurinio, kaip ir ant pietinio puskamulio linkmė oro besisukimo bus priešinga ma-tomam saulės bėgiui.

Kitaip atsitinka, jeigu viduryj bus dide-nis spaudimas negu iš kraštų. Oras tekės į visas puses iš vidurio, kur yra didžiausias spaudimas.

Ant šiaurinio žemės puskamulio besi-veržiantis iš vidurio oras nusisuka į dešiniąją pusę nuo normališko kello, taigi nuo verti-kalio prie izobarų, trauks jis spirališku keliu iš vidurio; kur yra didžiausias spaudi-mas. Ant pietinio žemės puskamulio nusi-sukimas oro kelio bus į priešingą pusę. Toks oro traukimas vadinasi anticiklonu, taigi priešingu ciklonui. Prie anticikloninio oro traukimo abiejose žemės puskamuluose besisukimas atsisuk sutikmėj su matomu, tai-gi priešingu tikram saulės bėgiui.

Peržiūrėsimė, koki vėjai pučia papras-tai visokių ciklonų pusėse. Matėme jau, kad aplink barometrinį minimumą pučia vė-jai viduriu link. Todėl gema klausymas, kur dingsta oras, koki tie vėjai atgabena? Jeigu nebūtų priežasčių pralainančių atga-bentą orą ir palaikančių mažą spaudimą ci-klono viduryj, tai ir ciklonas greitai pasi-liautų, kadangi oro spaudimas ir viduryj greitai susilygtintų. Tą mums išaiškys ge-riaisiai vėjai pučiant aplink vidurį ciklono, taigi aplink vietą mažiausio oro spaudimo.

Is vienos pusės pučia šilti ir drėgni vė-jai; jų atgabentas išiles oras iš pietų, turin-tis mažą spaudimą, plaukia į ciklono vidurį nuo rytų pusės ir dėl savo lengvumo, jis ky-la į viršų; iš vakarų gi teka oras nuo šiau-

rių — sausas, šaltas, vėjas tas atgabena nuo šiaurų turintį didelį spaudimą šaltą orą, kuris užima vietą išilusio, turinčio mažą spaudimą, iškilusio į viršų.

Tas išaiškina priežastį, kurios dėl ciklo-no viduryj traukia nuo vakarų rytų link: rytinėj pusėj nuo ciklono vidurio kylantis oras palaiko minimumą spaudimo, o ateinan-tis iš vakarų šaltas palaiko didelį spaudimą. Jeigu per minimumą ciklono nuvesime tiesią liniją, tai dešinėj jos pusėj pus šilti, drėgni vėjai, o kitoj, priešingoj pusėj — šalti ir sausi.

Pakilę į viršų su išilusiu oru vandens garai ten persikelia į debesis ir į lytaus la-sus. Todėl tai rytinėj ciklono pusėj dangus buva debesuotas, tankiai lyja. Vakari-nėj gi ciklono pusėj tankiausiai dangus bu-va giedrus, oras sausas ir šaltas; bent žiemos laike paprastai teip buva; vasaros laike drėgnumas lygiai išsiskirsto aplink ciklono minimumą.

Todėl tai prisitartinus ciklonui į kokią nors vietą, galima patėmyti: nupuoliuol ba-rometro, pasikėlimą oro temperatūros, pasi-didinimą drėgnumo, apsiniaukusį dangų, tankiai gi puola lytus arba sniegas.

Perėjus ciklono viduriui, dangus prasi-švalsta, oro spaudimas pasididina ir šiluma pasimazina. Visus tuos apsiereiškimus gali-ma aiškiai patėmyti žiemos laike; vasarą jie ne teip žymūs. Tos ciklono ypatybės ir iš-aiškina priežastis, kurių dėl puoliaus baro-metro pranašauja apsiniaukusį dangų, lytų ir sniegą, pasimazinimą šalčio žiemos laike, kodėl paprastai drauge su sniegu puolimu oras atšyla ir daugelį kitokių apsiereiškimų. Galima surasti ir priežastis oro atmainų ir tasyk, kada ciklonas tik savo kraštu pasie-kia kokią nors vietą; bet mes paminėsimė vien, kad perėjimas ciklono per kokią nors vietą; į šiaurį nuo jo gimdo lytus, sniegą, apsiniaukusį dangų, o į pietus atgabena gie-drą.

Ciklonai ypač buva smarkūs ir tankūs žiemos laike, kadangi tasyk paskirstymas šilumos ant žemės paviršiaus buva nelygus ir skirtumas temperatūros atgabentos vėjų bu-va gana žymus, o tas gimdo ne vienodą oro spaudimą, taigi aplinkybes tinkančias besi-darymų ciklonų. Dabar gema klausymas — kas darosi toliau su šiltesniu oru pasikė-lusiu į viršų? Gal but, kad tas oras, pasikė-les ant kelių verstų augstyn, išsisklaido į vi-sas šalis; todėl tai vėjai pučiant viršų sten-giasi sukietis teip kaip eina laikrodžio rody-klai, bet toks besisukimas negali liuosai at-sibuti, kadangi abelinas oro tekėjimas, visada esantis viršutinioose oro sluogniuose, traukia viršutinio ciklono dalį į šiaurį. Tą rodo ir traukimas augščiausių pluksninių debesų.

Mes jau paminėjome, jog viduryj ciklo-no paprastai traukia iš vakarų rytų link, kartais vienok nusikreipia į šiaurį ir į pie-tus. Ciklonai ypač smarkūs ir pastovūs buva ant Atlantiko, bet prisigriebę ant Eu-ropos krantų, apsilpsta, persikeičia papras-tai ten ir jų linkmė. Mat ocano paviršius lygeinis ir minimumą oro spaudimo palaiko vėjai su daug vandens garų, taigi drėgni; bet kaip tik ciklonas pereina ant sauszemio — vietoj drėgnių jurinių vėjų pradeda pusti šalti ir sausi; daugumas drėgnumo, esančio prie vidurio, pasimazina, o drauge su tuom daugumas šilumos pasimazina ir minimum oro spaudimo apsilpsta, skirtumas tarp di-džiausio ir mažiausio spaudimo pasimazina, o draugė su tuom pasimazina ir vėjo smar-kumas. Teip, pavelksian, 6 d. vasario 1868 metuose, ciklonas ėjo šitomu keliu: prie Norvegijos krantų jis ėjo su greitumu 100 kyliometrų į valandą laiko; naktį, Finiskoj jurių kojoj greitumas jo sumažėjo iki 60 kyliometrų; per visą 7 d. vasario ciklonas išsto-vėjo beveik ant vietos ir eidamas silpnyn, suvisu išnyko. Kitas barometrinis mini-mum 24 d. sausio pagimdė tokius jau apsi-reiškimus: 11 val. vakare užgimęs ant At-lantiko ciklonas traukė su greitumu 50 kyliometrų į valandą laiko, oro spaudimas bu-vo 717 milimetrų; 25 d. sausio, ant Norveg-ijos krantų oro spaudimas buvo jau 725 mi-lim., o ciklono greitumas tik 33 kyliometrai į valandą laiko; rytmetį, 26 d. sausio, oro spaudimas buvo 733 milim., o greitumas tik 27 kyliometrai į valandą laiko. Tą pačią dieną minimum išnyko, oro spaudimas susi-lygino, o drauge su tuom išsisklaidė ir ciklo-nas.

Ciklonai ir anticiklonai perkeičia savo vietas ant žemės paviršiaus, o drauge su tuom persikeičia ir jų gimdomos oro permai-nos, prie to vidurinėse ir augstose geografi-škose platumose oro permainos veiks visada paeina nuo užgimusių toj ar kitoj vietoj ci-klonų arba anticiklonų.

Zinant kur traukia ciklonas ir jo greitu-mą, ne sunku apskaičiuoti, kada jis pereis per kokią nors vietą. Todėl tai veik visai civili-zuoti kraštai rengia čielas eiles meteorologi-skų tėmyčių, kurios tėmyja visokių atmo-sferoj apsiereiškimus: matuoja oro spaudimą, temperatūrą, didesnį ar mažesnį dangaus ap-siniaukimą, vėjus ir kitokių apsiereiškimus ir iš tų tėmyčių daro, kiek tai galima prie dabartinio mokalo stovio, atsakančius išvedi-mus. Daleiskime, kad per tėmynyčią A perejo ciklonas; po kokiam laikui jis prisi-artina prie tėmynyčios B. Zinant toluumą vie-nos tėmynyčios nuo kitos, ne sunku išskaičiuoti greitumą ciklono. Zinant tą, galima jau siųsti telegramą į trečiąją, C tėmynyčią, esan-čią toliau, jog jo link traukia ciklonas su to-kiu ir tokiu greitumu ir tėmynyčią ji su-lauks tokiame ir tokiame laike. Apūnki-

Zinant kur traukia ciklonas ir jo greitu-mą, ne sunku apskaičiuoti, kada jis pereis per kokią nors vietą. Todėl tai veik visai civili-zuoti kraštai rengia čielas eiles meteorologi-skų tėmyčių, kurios tėmyja visokių atmo-sferoj apsiereiškimus: matuoja oro spaudimą, temperatūrą, didesnį ar mažesnį dangaus ap-siniaukimą, vėjus ir kitokių apsiereiškimus ir iš tų tėmyčių daro, kiek tai galima prie dabartinio mokalo stovio, atsakančius išvedi-mus. Daleiskime, kad per tėmynyčią

kialis slurbelias — čia žmonės įpratę prie sunkaus jungo, velka jį ir nenori, rodosi, ne suprasti, ne įsivaizduoti sau geresnį gyvenimą (tikri vergai); kitor žmonės nesuaprinta vienyjimosi naudos — ir ten ir čia reikia tik „dirvonus plėsti“. Tas darbas nelengvas. Bet yra ir tokių vietų, kur nuėjus, sėk tikrai — dirva jau išarta ir paakėta!... Bet anos vietos reikalauja kitokio darbo — ten reikalingas pirmų-pirmiausia apšvietimas, ten reikalinga praminti taką elementorių ir knygėlei, nes tik „švietas“ duos politiską ir tautiską susipratimą. L. V. S. ketina nešti ir švietos spindulius į tuos tamsius kampelius... Tiems visiems reikalingas reikalingi pinigai... Rinkti aukas L. V. S. kviečia visus lietuvius, kviečia jį ir jus, broliai-Amerikiečiai. Rinkite kiekvienai progai atsitikus... Dėkite savo kruvinai uždirbtą skatiką ant tėvėnės auksuro, jos išsiliosavimui iš verguvis pančių, jusų brolių labui.

Lietuvos Valstiečių Sąjungos Centralinis Komitetas.

P. S. Meldžiame kitus laikraščius tą atsišaukimą perspausdinti.

Amerikos Kankinių Komitetui.

Gerbiame! Nežiūrint į mūsų prašymus ir atsišaukimus į Amerikos visuomenę, pinigų kankinių reikalams visiskai nebeganame iš Amerikos, o pinigų reikalus yra labai didelis, nes, neskaitydami iš senovės ir naujų kalinių, kurie nebeturim kuo beselpti, mes priversti buvome pridirbti ir skolų nemaža, kurias reikia sugrąžinti, o ko tačiau mes patys neišsugalime iš savo tuščios kasos jokių būdu padaryti.

Mūsų kasos stovis visiškai paaškęs tik iš antrosios šių metų apyskaitos, kur bus paduotos pilnos žinios, tuo tarpu norime nurodyti tik mūsų kasos stovį Suvalkų gubernijoje. Ten tapo surinkta ant vietos 115 rb. 13 kap. ir iš mūsų kasos nusiųsta 180 rb., taigi viso labo įplaukų buvo kankinių reikalams 295 rub. 18 kap. Išleista gi buvo Kalvarijos kalėjimui 629 rb. 40 kap., Suvalkų kalėjimui — 356 rub. Senapilės kalėjimui 234.74 ir kalinių šeimynoms sušelpiti 59 rub. 50 k., taigi viso labo išleista Suvalkų gubernijoje 1279.64. Tokiu būdu pasirodo Suvalkų gubernijoje deficitas 984.51 (1279.64 - 295.13). Yra dar deficitas ir kitur, bet iki šiol dar neturime galutinai suvestų žinių, jos bus paduotos, kaip jau minėjome, antrojo šių metų apyskaitoje. Čia, ant vietos, mes darome ką galėdami kankinių pašelpimui. Mes tikime, kad Amerikos lietuviai, kuriems lygiai kaip ir mums, suėjungdamą su ciliary raumeniu teip, kad šviesa, atsimušus į akį, eina per akies obuolį priešakinę plėvę conjunktūrą, per comia ant leuso, kurs yra valdytojų švietos spindulius; ant retinos spinduliai šviesos, palikę leuso, puola ant retinos matymo nervo; iš retinos jausmai šviesos daiginauja į galvą, centrus matymo, kurį pagadinę, nematyti, nors akis būtų sveika. Dr. A. L. Graičunas sako, kad retina turi 9 sluoksnius, bet tai ne, turi 10 sluoksnių.

Širdies mechanizmas ir keltai yra išsiskintas. „Širdis, kaip šulinys, kuris laisto kūną, pasiūdamas į visas jo dalis šviesą ir atnaujina

skaitlini, Amerikos lietuviai suvis pasiliovė dėję kankiniams aukas. Jie jau suvis užmiršo apie tai, kad jų broliai, kurie tėvynėje kovojo už politiską savo krašto tiesas, šiandien beveik visi yra sukimšti į kalėjimus ir kenčia kuobiauriausią vargą. Daugelio iš jų pasiliko vargė ir šeimynos, nes maskolių valdžia išnaikino jų turtus, kokius jie ten turėjo.

Mes, kankintinių komitetas jau daugel kartų apie tai Amerikos lietuviams pranešėme ir kartu meldėme skubintis su aukomis, bet jie ant to atydos beveik visai neatkreipė. Kankintinių kasa jau išsustušino ir nėra iš ko toliau šelpiti nuvargusius ir išbadėjusius kankintinius. Todėl dar kartą atsišaukiame į visus lietuviškas draugystes, rengėjus prakalbų, lošimų, apvaikščių ir į Amerikos visų lietuvišką publiką, kur tik galima, kuoveikiau siai rinkti kankintiniams aukas ir siųsti ant mūsų kasėriaus p. J. J. Paukščio („Vienybės“ leidėjo) vardo.

Užprašom ir kitas redakcijas siūdu raštelius perspausdinti.

„Amerikos Kankinių Komitetas.“

Patėmijimas.

Man rodos, kad kritika nėra blogu daktui, ir dėlto, aš, nemislydamas užgauti Dr. A. L. Graičuną, išreiškiu nuomonę, kad jo straipsnis „Su dėjimas kuno ir padėjimas ligonių“, „Lietuvos“ No. 34, netik kad nėra aiškiu, bet jame ir keistai pasakytas kaip kur. Iš neaiškaus rašto žmogus pasinaudoti negali, o iš neteisingų nurodymų suklysta.

Jis sako: „Žiūrime ramiai į kudykį, kuris kemsia į savo pilvą plykus. Toki plyškai daug pavojingesni žmogaus organizmui negu stabdymas laikrodžio.“ Ar žmogaus organizmui pavojingi ar ne, bet mažam kudykiui pavojingi, kad jo viduriai nesumala. Vėl sako: „Paimkim akių plėvę (retiną), kuri apdengia akį — ji susideda iš devynių atskirų sluoksnių.“ Suvis yra neteisingai. Ant ras nieko negali suprasti, kur ir kas ta retina yra; ir jeigu suprastų, tai aš bučiau priešingas, nes daktarystos mokslas turėtų but apvertiamas kojomis aukštyn. Retina ne apdengia akį ir nėra plėvė, kuri apdengia akį. Retina yra užsibaigimas matymo nervo ir ji yra vidury akies obuolio. Matymo nervas ateina iš smegenų ir užpakali akies obuolio ir perlenka per akies obuolio sluoksnius ir viduri obuolio, kur išsiplėčia į formą rozės pražydėjusios, arba lietsargio ir tas išsiplėtimas nervo vadinasi retina. Neapima visą viduri akies, bet paėjus iš užpakalio daugiaus kaip į pusę, sustoja su sijungdamą su ciliary raumeniu teip, kad šviesa, atsimušus į akį, eina per akies obuolį priešakinę plėvę conjunktūrą, per comia ant leuso, kurs yra valdytojų švietos spindulius; ant retinos spinduliai šviesos, palikę leuso, puola ant retinos matymo nervo; iš retinos jausmai šviesos daiginauja į galvą, centrus matymo, kurį pagadinę, nematyti, nors akis būtų sveika. Dr. A. L. Graičunas sako, kad retina turi 9 sluoksnius, bet tai ne, turi 10 sluoksnių.

Širdies mechanizmas ir keltai yra išsiskintas. „Širdis, kaip šulinys, kuris laisto kūną, pasiūdamas į visas jo dalis šviesą ir atnaujina

Širdies mechanizmas ir keltai yra išsiskintas. „Širdis, kaip šulinys, kuris laisto kūną, pasiūdamas į visas jo dalis šviesą ir atnaujina

Širdies mechanizmas ir keltai yra išsiskintas. „Širdis, kaip šulinys, kuris laisto kūną, pasiūdamas į visas jo dalis šviesą ir atnaujina

kraują ir suimdamas atgal seną ir netikų.“ Širdis gali but geriaus pumpa, kuri stumia gerą kraują į visas dalis kuno ir atitraukia blogą į plančius išvalymui, siirdyje pasiliks netikęs kraujas, užnuodintas. „Plaučiai mes įkvepiame orą; vėna jo dalis — degis (oxygenas) reikalauja atnaujinimui kraują, yra atidalinamas ten nuo kitos dalies anglerukštes. Oxygenas, kurį naudojame žmogaus kraują, nėra atidalinamas nuo anglerugšties, bet yra gaunamas iš atmosferos. Iš anglerugšties negali dalinti oxygeno kunui, nes jeigu galėtų, liktų anglys, o anglys, budamos kietu daktui, ne gazu, negalėtų but iškvėpti. Aiškiau, plačiau apie kvėpavimą „Lietuvos“ No. 29, straipsnyje „Kas yra žmogaus kuno.“

Dr. Graičunas sako, kad žmogaus protas yra keistas ir neištirtas ir dyvijasi: „kam kalnys, neretai žmogžudys, kalėjimui užsidėgus, gesina ugnį iš savo liuso noro, kad gelbėti kitą, ar turčiai, nuo kurių žmonės kenčia, stačiu prieglaudos namus ir tt. Prie tokių pat apsiereiskimų priklausom ir dabartinis budas gydymo. Mes mokam užtaiti gydytojų, kad jis užlaik mus serganciais kiek jam patinka.“ Jau teip ne žmonės prasti nesupranta, kad gydytojas palaiko žmogų sergantį, kiek jis nori. Jeigu toki gydytojai kur ir pasitaiko, tai labai retai. Daugiausiai gydytojai prisiilako doros ir žmogžudumo. Pasitaiko tik nupuolę doriskai, arba jau kitaip gyvenimo padaryti negalinti. Taigi, jeigu pasitaiko ligonių, kurie tokiu atsitiki, tai jis, norėdamas daugiau pasinaudoti, gali ir mėginti palaikyti, prastai ligas, nes tokių aukų refai esti. Paveizdan toki institutai gydymo su dideliais apgareinimais ir užtikrinanti sveikatą į kelias dienas, arba sąvę apsikrikštine profesoriais ir stebuklus prizada žmogėms, tai tik toki, bet aš toki visai neimu, už paveizdą, bet tik gerus, pasišventusius žmonėjai ir mokslui. Dr. Graičunas sako: „Senovės negeri gydytojai negalėjo užsilaikyti, ir turėdavo įsiskirti kitokio amato.“ Tas yra ir šiandien, kad nepasekmingi ir negeri daktarai ne užsilaiko gerai, turi griebtis arba bumbungo, arba kitokio amato.

Dr. J. Kuilis.

Nauji Rasztai

Kunigo Gimins. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa. 1906 m. 68 puslapis.

Vaidelis parašytas ne per daug blogai, ne per daug gerai. Skaityti galima. Autoriui pasitaikė net vienas svarbią teisybę parašyti: kad klebonijose paprastai dora ne kyla ir jose geri žmonės nesiilako.

Bajoro Vuošvis. Apysaka iš Lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa. 1906 m. 62 puslapis.

Aprašo čia kvailystę ir vaizdus išrinktų kaimiečių ir pasekmes to kvailumo. Apyskaitė ne bloga, ne per daug gera. Tik čia jau kunigščius tendencijos daugiau; skaityti vienok galima be didelio nuobodumo.

Puiki istorija apie Dukterį Filipą Karelį. Antra laida. Kas dalis šviesą ir atnaujina

Shenandoah, Pa. 1906 m. 96 puslapis.

Apart „puikios istorijos apie Dukterį Filipą Karelį“, telpa šitoj knygotėj dar kelios lietuviškos dalnos.

Nauja Chrestomatiija dėl lietuviškų mokslininkų Amerikoje. Dalis II. Parašė P. Braudukas. 1906 m. Chicago, Ill. 212 puslapis.

Visi negerumai, koki buvo pirmoje Chrestomatijos dalyje, yra ir antroje. Straipsniai sumaišyti be jokio sistemo. Kalba teipgi ne geriausia. Matyt autorius ne pedagogas ir rengdamas savo Chrestomatiją, ant pedagogijos ne paisė.

Žvėrys ir Žmogus. Pagal Schmehlį. Sutašė Šernas. Chicago, Ill. 1906 m. 313 puslapis.

Raštas tas tilpo pirmą „Lietuvos“, todėl skaitytojai turėjo progą jau su juom susipažinti. Dabar skyrium knygoj atmuštas. Yra tai zoologija arba mokslas apie gyvų sutvėrimus ir žmogaus surėdymą.

Kada ir koki būdu gali svietas kadanors pasibaigti? Parašė prof. Dr. M. Wele Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė Jonas Ilgandas. Chicago, Ill. 1906 m. 185 puslapis.

Yra tai moksliskas, populiariškai apdirbtas raštas. Kas jame peržiūrims, tą geriausiai aiškina, pats užvardinimas. Mylintiems mokslą, ypač gamtos mokslą, šitas raštas neatbutinai reikalingas. Mylintis mokslą skaitytojas ras čia daug naudingų žinių apie visatos surėdymą.

Lietuvių Socialistų partijos Amerikoje ir kuopų konstitucija. Philadelphia, Pa. 1905 m. 28 puslapis.

IŠ VISUR.

Indijose, Bengalais apskrityje, dideli tvenai daug nuostolių pridirbo ir pertašitai apakrityj gyventojus vėl pasiekė badas.

Pabaigoj pūtės Anglijoje buvo toki karščiai, kad net sudas atsiėjo uždaryti.

Mieste Helsingfors, už dalyvavimą kareivių maituose, 31 d. pūtės susaudė 19 kareivių.

Vokiškas laikraštis „Koelnische Volksztg“ paduoda, buk laike manevrų maskoliškų kariumenės, nežinia, tyčia ar per neapsižiurėjimą, kareiviams, drauge su tūščiais, likosi išdalinti ir asirius patronai. Bet tą pirm laiko patėmijo ir tokiu būdu likosi išgelbėta daugelio kareivių gyvasis. Laikraščiams uždrausta, ka nors rašyti apie tą atsitikimą. Suareštavo daug oficerų ir civiliskų urėdininkų.

Pereitos nedėlios vakare Peterhofe likosi užmūstas jenerolas Min. Užmūstė jį jauna mergina, kuri paleido į jį penkis taikius šuvis. Užmūšė likosi apimta. Jenerolas Min buvo, perdėtinu Semionovo gvardijos regimento ir pagarsėjo savo žiaurais caro tarnus, nuo žmonių keršto juos neapgina nė caro malonės. Kas yra užmūšė, to iki šiol nepasiekė susekti.

Mexike, aplinkinėse Ma-

zatian, užgimę tvenai labai daug nuostolių pridirbo, užliejo daug krautuvių miestų.

Karališku padavadijimu Ispanijoje likosi įvesti civiliski šliubai; iki šiol čia, kaip Lenkijoje ir Lietuvoje, buvo tik bažnytiniai. Nuo dabar apsiėdanti nereikalauja nė minėti apie savo išpažinimą. Prieš toki padavadijimą popiežiaus pastuntinys pakėlė protestą, bet, rodosi, kad tas protestas pasiliks be pasekmių.

Vokietijoje, dėl krikšto sunaus sosto įpedinio, likosi nuo bausmių paluosuoti nusidėję koki nors budų prieš Vokietijos ciecorių.

Aplinkinėse Krasnoje Selo, netoli Peterburgo, parengti kariumenės manevrai likosi atšaukti, kadangi raudas neužsitiki kareiviams.

„Lyga maskolių tantos“ atsiuntė Semionovo gvardijos regimentui atsišaukimą, kuriame kviečia atmonyti už užmūšimą jenerolo Min. Tuom tarpu užmūstas jenerolas buvo ir visų Semionovo gvardijos regimento kareivių, už jo žiaurumą, nekenčiamas. Turbut su savo atsišaukimu „juodašimčių lyga“ nieko ne pelnys.

Peterburge, Maskvoje, Odesoje ir kituose didesniuose miestuose policija daro kratas po namus, įsiekio ginklų ir bombų dirbtuvių. Areštuoja pulkus žmonių. Kadangi visų suareštuotų ne galima kalėjimuose patalpinti, tai kasdieną dalį siunčia į šiaurinius kraštus ir į Sibėriją.

Turkiška kariumenė užėmė Persijai prigulintį apskritį Margawar, kuriame yra 25 kaimai ir miestai. Persijos pasiuntinys Konstantinopolij pakėlė protestą prieš toki Turkijos pasielgimą ir pareikalavo pasitraukimo turkiškų kareivių iš svetimo krašto.

Šiaurinėje Ispanijoje, mieste Santandar, pereitą savaitę buvo smarkus susirėmimai kariumenės su štraikuojančiais darbininkais. Sudrutinimui kariumenės Santandar raudas atsiuntė dvi brigadi kareivių.

Chinose, mieste Tientsin, maskolių kontraktorių Lavinskų mirtinai pašovė maskolišką konsulių Laptevų paleido į jį keturis šuvis, iš kurių vienas pataikė Laptevui į pilvą. Tas atsitiko konsuliato biuruose. Levinsky likosi suareštuotas.

Akis už akį, dantys už dantį!

Jedvyga (papeikdamas). Bet, vaikel, ar tu neturi savo šviesių akių galvoje, kad nori žiūrėti per blogus akulorius? Argi tu neturi savo gero proto, patį išmėginti, aznot ką šneki dabar tai, ką tau prisneka nemellingi ir prigulmingi žmonės? Argi jau nedorumas būtų ištikro tavo širdyje sustembęs, jog nematai, kaip tai yra bloga pasikelti virs kitų, savę geresniu stamtyti ne kad tie visuomet priversti žmonės, terp kurių blogas budas turėjo užderėti, o gerasis negalėjo pilnai pražyėti?

Elzė. Juk tu pati sakai —

Jedvyga. Teip, bet aš neekundziu juos, o tik mus

už tai. — Vaikel, geras budas prilysta gražioms vasaros gėlėms. Jos pražysta valnoje žemėje, saulės šviesoje, bet audra ir šaltis jas užmuša. Juk aš matau ir ant tavęs patios, kaip nugalėti tui tu persimainei nesveikame ore ano dailaus pensijonci. Ten viskas išsižiūrėjo teip puikiai ir šauniai, grūčios kvepėjo svankiais kvėpalais — iš tikro, aš bučiau turėjusi numanyti, kad kvapnus parfumai tankiausiai vartojasi paslėpimui biau- rios smarvės! (Barškina į duris). Eik šian!

Elzė (nemellingai). Jau vėl tas žydpalaikis!

8 VYKSNIS.

TIE PATYS IR MERKELIS (per tarpą).

Elzė (pradzinginta). Ah! Jedvyga. Sveikas gyvas, pons jurist!

Elzė (pati sau). Kasin kaip jis apie tai šnekėtų?

Merkelis (moteriškes sveikindamas). Ar aš trukdysiu jus?

Jedvyga. Visai ne! Prasimė sėstiesi.

Elzė (patilai). Aš jo pasiklausiu.

Merkelis. Mergužė, kagi tu teip tyli?

Elzė (mazumą drovi). Aš — mat — (staiga juokiasi ir drasi). Aš mat ką tik gavau pabarimą.

Merkelis. Nuo motynos? Tai aut gero!

Elzė. Biauursis! aznot matutę pabausti —

Merkelis. Iš tikro tai eina ant gero, o ne ant blogo! Kaip tankiai aš ilgiuosiu motiniško pabaudimo! Iš tikro, Elzyt, nežinau, kaip Tamistai galima pavydėti.

Elzė (lipšindamas). Teip! — Labai meilingai!

Beje, rodosi Tamistai visai paprasta, ir aš užsiplėniau pabarimą.

Merkelis (atvirai). Tikrai!

Elzė (pasijutusi). Tikrai? Ar ir Tamista šiadien nori padaryti manę nedorėlę? Visi žmonės šiadien prieš manę suokalbi padarė — tėvas ir motyna ir Tamista — reikia dar tik, kad ir ponas Leiba man duotų pabarimo pamokslą.

Merkelis. Bet mergužė!

Elzė. Teip, Tamista vis randa manyje ką nors peiktino! Aš nesuprantu, kaip aš teip ilgai galėjau rinti. Bet šiadien pakanka. Aš nesiduosiu toliau manę daryti nedora?

Jedvyga. Tu klysti, mes norime tavę tik gera padaryti! (Merkeliui). Čia man juk pritari.

Merkelis. Iš tikro, Elzyt, mes Tamistą norime padaryti tik gerute.

Elzė. Nė nežinodami, apie kokią nedorybę čia yra kalba.

Merkelis (šypsodamas). Matyt tame mano pasibaisėjime pikto. Aš savo amate tiek turiu darbo su Belzebubu, kad aš norėčiau nuo jo pabėgti, dėlto aš čia atėjau.

Elzė. Tai mat nuo lyštaus bėgai, įbridai į balą. Nu, aš norėčiau žinoti, ką Tamista apie tai mišlyji?

Merkelis. Apie tą? (šypsodamas). Apie balą?

Elzė. Na ne! Apie žydus!

Jedvyga (pikta). Vaiskel, mesk syki tą kalbą šalin.

Merkelis. Man tai labai miela — nes negaliu atsiminti, ar čia kada aš apie tai kalbėjau.

Elzė (dzingi). Niekados! Dabar tai ar aš gausiu nuo

Tamistos antrą pabarimą, arba Tamistai nuo matutės pabarimą, kaip tik tai ką norėjai.

Merkelis. Velyčian paskutinį. Bet kaip aš jį pelnyčiau?

Elzė. Taigi — ar ne teip, aš greičiausiai užklausiui ar intum kokią — žydelkaitę?

Jedvyga (išimaisio). Vaikel, kaip tu esi be takto!

Merkelis (juokdamas). Ar aš imčiau žydelkaitę už pačią?

Elzė (dzingi linktelį galvą ir žiuri stačiai į jį).

Merkelis (linksamas). Bet, mergelė, tai lyg man tuojaus revolverį pridėtų prie krutinės.

Elzė (juokdamasi). La juive an la vie!

Jedvyga (Merkeliui). Ak, ji visai išdyko!

Elzė (šelmiskai). Sakykime, kad ją žinotum esant labai — labai turtinga.

Jedvyga. O, tas biau-rusis pensijonas!

Merkelis (Elzei). Žinoma; tai svarbiausias dalykas, nes mergoms daug reikalingiausia reikia ir atsakančio kraičio.

Elzė. Na tai kaip! Teip ar ne?

Jedvyga. Manę pik-tumas ima. Dabar jau šneka mergaitės be drovos apie dalykus —

Merkelis. Kita gadydė, kiti papročiai (į Elzė). Akis už akį — pažūra už pažiūrą, bet Tamistos, mergužė, pirma. Ar Tamista, sakysime, ištėkėtum už žydo?

Elzė (pašoka, smarkiai). Niekados! (protarpis).

Merkelis. O — ar jį mylėtum? (Barškina į duris).

9 VYKSNIS.

TIE PATYS, LEIBA IR DAINORAS.

Leiba (ikiša galvą, pasi-linksindamas). Kaip brangus jusų versiai!

Jedvyga (greitai į Leibą išėina).

Jedvyga (į Merkeli). Aš dėl Elzės turiu rupestį. Ji įgijo teip palkas pažinrus pensijone.

Merkelis. O, būtų juk baisu, jei jos jauna galvutė būtų pilna išminties! Paliklime jai ikolok saldų pakučą.

Jedvyga. Saldų pakučą! Ar tai Tamista skaitinai meilarastyje? Tamista, teip gerai palenki šian ir ten mano kudių, pagelbėk man —

Merkelis (pertraukia). Iš tikros širdies! Vienok, ne dovanai (bučiuoja Jedvygos ranką). Kokią prekę?

Elzė (ateina iš kairės). Tėtis sako, kad tai yra tavo jaučiai, tu turi ir prekę pasiskirti.

Jedvyga (susipainiojusi tai į Elzė, tai į Merkeli žiurėdama). Aš, aš ant visko sutinku.

Elzė. Ura! Tai aš gausiu kailinius!

Merkelis (bučiuoja, dėkavodamas Jedvygos ranką).

Jedvyga (susipainiojusi). Ne, ne, aš teip nemisliju — ne man puolasi prisiskirti prekę.

Merkelis. Bet prive-lysi.

Elzė (istabinta). Ir už tai bučiuoji matutę į ranką?

Merkelis. Aš — aš pasidėkavojau tikrai už Tamistos kailinius, Elzyt.

Leiba (ikiša galvą per duris, landžiai). Nu — o ką kaštuoja versluokai?

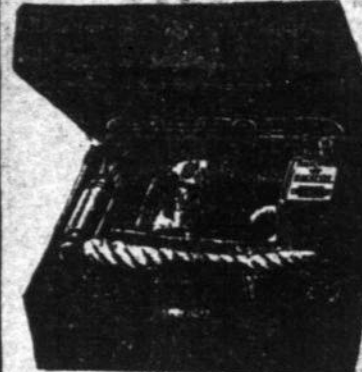
Jedvyga (greitai). Elzė, paklausk tėvo.

(Toliau bus).

DYKAI VISIEMS!

Jeigu neturite mūsų naujo No. 8 didžiausio lietuviško katalogo visokių tavarų, prašome mums pranešti, o tuojau apsiųskite mūsų katalogą dykai.

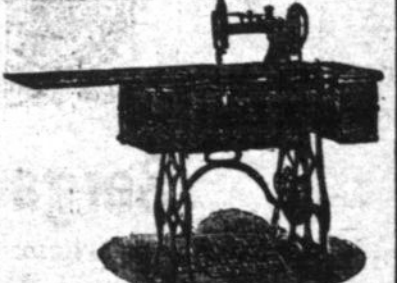

No. H12. Barzdos Skutimo Prietaisai.

Labai geras amerikoniška britva, geriausias skuto dūris ir galutinis su rinkelio, smolės geriausio kvepalinio muilo, tvirtas ir puikus šepetukas plaukams, atskirioje nišelioje skrynelėje, gražus puodukas, karališka magnija ir frančiškėle kvepalai. Viskas sudėta į labai puikiai išdėstytą skrynelę su kabinėmis. Kiti tie daiktai parduodami po \$10.00. Mūsų prekė tikrai \$2.95

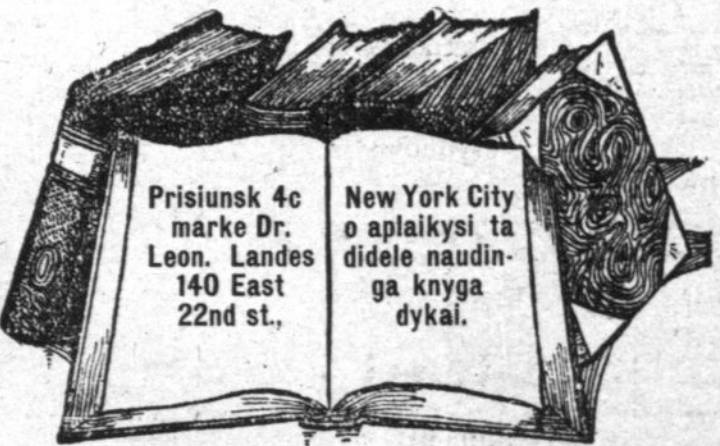
No. H3. Polonia Siuvama Mašina.

Automatiška siuvama mašina, išlenktos arkuos medžio, su nuolaidžiu galva, 5 stalčiai ir visais prietaisais. Geriausia mašina siuvimui visokių drabužių. Priešingame mašinos visus kraštus svieto stačiai iš mūsų fabriko. Prekė tikrai.....\$15.50

Mūsų parduodame visokių tavarų ir prisirišame į visus kraštus svieto kas ką reikalauja. Išimtinai visokių pinigų ir išsiunčiame pinigų į visus kraštus svieto labai greitai ir pigiai. Kupėdai ir agentai gali per mūsų firmą gauti visokių tavarų pigiau kaip iš mažųjų (wholesale). Pigu siųskite paties arba express Money Order. Galima siųsti popierinius pinigų ir mažiaus kaip dolerį markėmis po du centus registruotame laiške.

Cosmopolitan Trading Company
218 FULTON STREET (Dept. 6) NEW YORK CITY, U. S. A.

Jeigu norite žinoti savo ligą, tai išsirasykite knygą „Daktariszka Roda“

Gvarantuoju, kad savo gydymą prapalinsiu visus nesveikumus ir negėdumų iš tamaisot kam, pavelandam piasoni, ligą, sirdies, darau, skilvį, skaudėjimą galvos, nusilpėjimą atminties, lūptas ar prakaitavimą kojų, sutinimą, vėli, išsialimą pas moteris, bėgimą, kraują, augimą naujakulius, ligas ausis, sulaufimą kaulu, telpi ir apsigimimo ligas. Jeigu liga reikalauja elektros gydymo, tai vartoju geriausias elektros prietaisus.

ISGYDYDAU LIGAS trumpame laike, pavelandam: užuodimimą kraują, odos ligas, semens nubėgimą, ligas gerkles ir burnos, lytiskų organų nusilpėjimą ir tt. Ypatinga atida atkreipiu ant užsisėjusiu ir nekenkiančiu ligų.

Esami geriausias specialistas vyriškių ir moteriškių ligų. Mokinausi New Yorko universitete, ligonbučiuose: Vienoje, Berlyne ir karališkame universitete Londone, kur buvau gydytoju ilga laiką. Kalbu: slaviskai, čekiskai, vokiskai, lenkiškai ir angliskai.

Dr. Leonard Landes,
140 East 22nd Street NEW YORK CITY.

Ofiso valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro; nedėlioms nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Padekavones už išgydymą:

Wilmington, Del., 7 d. gegužio, 1906.

Guodotinas Prof. Dr. Landes.

Sunaudojęs prisistatęs jaus valstus likausi išgydytu, už ką jums siunčiu mano sirdingą aciu. Palieku su visotinai guodone

J. Sobieski, 203 Maryland ave.

Espanols, Canada, 16 d. balandžio, 1906.

Guodotinas Dr. L. Landes.

Dievi! ir jums, daktar, dekingas, nes po sunaudojimo jaus valstus, jaučiuosi esu suvisu sveikis, už ką primkite, pona daktar, nuo manes sirdingą aciu. Su guodone

V. Buzkovski.

Port Richmond, R. L., 14 d. berlio, 1906.

Guodotinas Prof. Dr. L. Landes.

Az, A. Luno pranešau jums, kad nuo sunaudojimo jaus valstus priėjau užuodimimą saviu, tuojau jaučiuosi sveikesnis, taip kad po trijų savavaliu tiktuosi saviu pasveikti. Dekavoji ponia daktarini už telp gerus valstus. Su sugesta guodone

A. Luno, 14 Grov ave.

ADRESAI

CENTRALIZUOTI VIRŠININKŲ

SUSIVYNIJIMO LIET. AMERIKOJE:

Prezidentas = P. W. Birlston

205 W. Oak St., Shenandoah, Pa.

Vice-Prezid. = J. Tereila,

22 Star St., Ansonia, Conn.

Sekretorius = M. J. Damjanovits,

3120 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kaslerius = J. Skritulskas,

26 Broad St., New Britain, Conn.

KASOS GLOBEJAI:

A. Ramanauskas, 10 Henderson St.,

Somerville Sta. Boston, Mass.

A. J. Povilaitis, 824 Bank St.,

Waterbury, Conn.

Knygius = M. Paltanavičius,

28 W. Broadway So. Boston, Mass.

Drukuojamas Maszinos Pigiaili

Dabar yra gera proga pirkti pigiai Drukuojamas Maszinas.

Maszina Odell Typewriter No. 4,

kurios išsileidė preke buvo \$10.00, dabar galite pirkti už.....\$6.95

Mat mes nuopukome šiuo maszinu 1000 iš vienos subankrutųjų maszinu firmos pigiai, todėl galime ir parduoti jas pigiai. Maszinos yra naujutes, tik kas fabrike paimtos.

Kas reikalauja geros drukuojamos maszinos, tai pirktie dabar pakol pigios, nes kaip šis 1000 išparduodama, tai jau kiti telp pigiai negausite.

Kitas reikis pirkti iš fabriko, kur jos kasuoja po \$10.00. Taip pirktie dabar pakol pigios yra.

Gausite jas po \$6.95 pas:

A. OLSZEYSKI,

924 39rd St. Chicago, Ill.

EIKITE PAS DR. B. M. ROSS

SU SAVO NESVEIKUMAIS

o jį jumi išgydy. Yra vienas iš paskmingiausių gydytojų Chicagoj. Turi už motu patyrimo. Išgydo sveikimą, užima ir skaudėjimą galvos, prasta atminti, negalėjimą suvynyti mėsai ant vieno dalyko, silkinimą plaukų, stipumą ir įdubimą akių, pajudavimą paakių, spūgus ir plėmas ant veido ir kūno, katarus nosies ir gerkles, užimą ir apingumą ausyse, sunkumą ant krūtines ir skausmą duobtukėje, negalėjimą valgyti, atsigimimą vėju ir skystimu, plėkimą širdies, dusulį, greitą nuilsimą, gumbą, užkietėjimą vidurių, skaudėjimą strėnų ir kaulų, reumatizmą, drebinimą kraujo ir jausmą bėgimo po skura kas yra zenkū nervų silpumo, inkstų ligas, kraujo užuodijimą, paslaptingas ligas kaip tai: kankerį, syfilį ir triperį, nesveikumus kylančius nuo patįgytos jaunosios dienos, nekintinis ir dieninis nubėgimas seklos, nerviška nusilpėjimą, išsivandimą, baltus sapnus, gėdingumą, nusiminimą, susilapinimą lovoje ir šep tankų šlapinimą, silpnumą lytiskų dalių, kyla, silpnumą kūno, patrinkimą, kiaušų kaltimą, rožę, mėsus, sunkumą kojose, nutirpimą dalių kūno ir tt. Jeigu turite nors vieną iš virš paminėtų nesveikumų, tai tuojau kreipkit pas Dr. B. M. Ross, kuris yra specialistas, jis tau duos teisingą ir gerą rody. Yra ypatingai pasišventęs išgydyti ligų kurių paprastai daktarai neįstengia išgydyti. Noredami rados per laišką, iškliktie keliai, markij ant atsakymo.

DR. B. M. ROSS 167 DEARBORN ST. CHICAGO, ILL.
ANT KAMPO MORRIS STREET, UZIKELK ELEKTORUM ANT 5TO FLOOR
OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 4 po piet. Vakara, Ištvyra Utrąriją ir ketv. nuo 7 iki 8. Nedėliom nuo 10 iki 12.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinas daktaras ir besuvinams drangytoms išdirbė: Karvėms, Amerikonizkams, Wellawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenkeliukas, Kepuros ir del Marzalku paderdas.

darbas būn prideranciai atliktas ir tuom susilpi savo tautetę, pawekite ji tikrai lietuwizai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.

115 W. Division St., Chicago, Ill.

Degtine! MORRIS FORST & CO. Slyvine!

COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD STREET PITTSBURG, PA.

Mes esame pagarsėję po visas Šv. Valstijas, kad parduodame geresnę degtinę pigiau negu koki nors kita firma ar degtines krautuve Amerikoje.

Mes apmokame visas siuntimo lesas (kasas) in rytus iki New Yorko ir in vakarus iki Chicago ant pirkinio virszas \$3.00.

Jeigu parsieina toliau siunt, duodame 10 nuosimti, idant tuomi pirkejas parsuindinimo lesas galeto apmoketi.

Orderuojant siunskite pinigų registruotame laiške ar per Money Order ant varko Morris Forst & Co., Cor. Second Ave. & Smithfield St., Pittsburg, Pa.

Parsisiunskite musu privalskajį pakeičiurasz. Kalbame visose kalbose.

Morris Forst & Co.

COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD STREET PITTSBURG, PA.

Vynas! Torkoly!

BRANGINTAS RECEPTAS

PRISUNOZIJIMAS DYKAI

Silpnims ir Nerviškiems Vyrams

Atsistojame garantuoti, kad šis receptas brangintinas vaistas, paterlindamagarsas daktar, kuris at teiravosi atsiųskite šiuos receptus. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

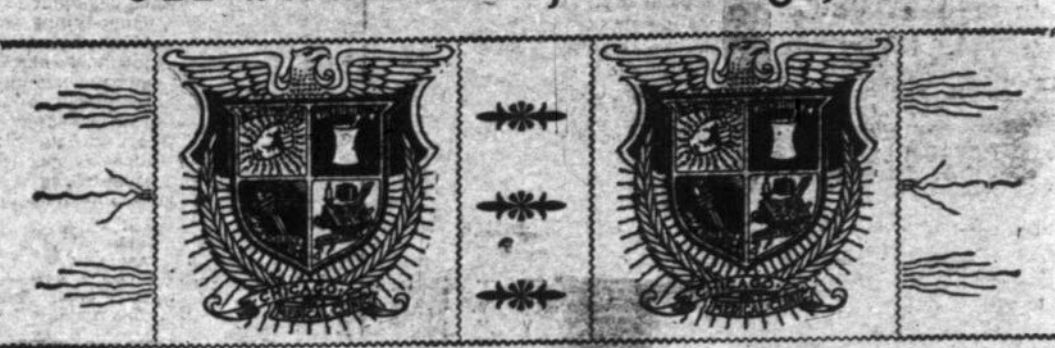
Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams. Atsiųskite šiuos receptus, kad vaistas padidintų pagal šiu receptų yra ligonis geriamas silpnais, nerūstikimis ir bėgimais vyrams.

Pasirodavyk su Lietuviszku Daktaru

..... pas

Chicago Medical Clinic

344 So. State St., Chicago, Ill.

Silpni, Nerviszki ir Serganti Vyrai.

Jeigu esi apimtas kokia liga, ar ligų komplikacijoms, tu turi rašyti arba atsilankyti pas mūsų pirmą, mūsų gvarantuojam nuodugnį išgydydą, kuris pasilike amžinai, jeigu rāsime tavą ligą išgydymą.

Ar tu esi nerviškas ir nusiminges, nusilpnėjęs, nuvargęs rytmetų, truksta ukvatos, greitai pailstantis, gėdingas, piktu išrodantis, neužsitikintis, nusigąstantis, nespakainas ir užerzinantis?

Ar atmintis prasta, lenki draugiją, truksta energijos ir sveikatos, turi juodus paakius, pučkus, plėmus ar kokius nors praturkimus ant skuros, nemoraliskus sapnus, nubėgimus seklos, patrotytą vyriškumą, lytišką nusilpnėjimą, neišsivysčiusias ar šaltas privatskas dalis, nusistojimą šlapume palaikius per naktį, skausmą strėnose, inkstų ar puslės ligą, Puletekį, Pasididinią Gyslių ar Užakimą Varpos?

Jeigu turi, mūsų gvarantuosim amžiną ir užtikrinantį išgydymą, jeigu mūsų rāsime kad tavo liga yra išgydoma. Kozna periskada vedusiam gyvenime bus prašalinta. Rašyk pas mus prašydamas klausymo lakšto. Ligoniai yra gydomi su didžiausiu pasisekimu per laiškus. Gyduoles siunčiame be atkreipimo atydos, po visas dalis pasaulės.

Raszyk klausymo lakšto ir gausi rodą.

Ofisas atidarytas koją dieną nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir vi

nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėliom ir šventadienom nuo 10 iki 12.

Chicago Medical Clinic,